



**Trường Võ Bị Quốc Gia Việt Nam  
nơi quy tụ những chàng trai Việt  
có lý tưởng Quốc Gia**



**ĐẶC SAN ĐẠI HỘI 2004**

**HCSVSQ/HD/TVBQGVN/Khoá 21**

**Washington, DC 3-5/9/2004**



\*\*\*\*

### **Ban Đại Diện Khóa**

Trần Quang Duật C/21

11609 Vale Road

Oakton, VA 22124

Phone: 703-928-9326

Fax: 703-860-2044

Email

[davidtran22003@yahoo.com](mailto:davidtran22003@yahoo.com)

### **Thủ Quỹ**

Bùi Văn Trọng G/21

6809 Greenway Chase St

Houston, TX 77072

Phone: 281-564-0550

Email

[ThuongPhong@hotmail.com](mailto:ThuongPhong@hotmail.com)

### **Đặc Trách Thế Hệ II K/21**

Phan Văn Ngọc C/21

5024 Powell Street

Fairfax, VA 22032

Phone: 703-503-8653

### **Tiếp Tân**

Nguyễn Ngọc Tùng A/21

7804 Gum Springs Village Dr

Alexandria, VA 22306

Phone: 703-799-6650

### **Đặc San**

Nguyễn Thái Dũng

Bùi Văn Trọng

Trần Quang Duật

Trần Bảo Hân Christine

Nguyễn Thị Hồng Thu

### **Đặc Trách Kỷ Yếu**

Nguyễn Văn Bông

Nguyễn Văn Trục

\*\*\*\*\*

# Mục Lục

Mục lục	<i>Ban Đặc San</i>	1
Thư Đại Diện Khóa 21	<i>Trần Quang Duật C-21</i>	3
Chương Trình Đại Hội	<i>Ban Tổ Chức</i>	6
Trúng Số	<i>Nguyễn Văn Trung E-21</i>	7
Thơ Nguyễn Văn Hải	<i>Nguyễn Văn Hải E-21</i>	13
Bản Thực Chi Kỳ Yếu	<i>Nguyễn Văn Bông B-21</i>	14
Già ơi!	<i>Võ Minh Hoà D-21</i>	15
Mày & Tao	<i>Trương Văn Thành C-21</i>	21
Thơ Sưu Tầm:	<i>Nguyễn Kim Thân C-21</i>	23
Tái Chiếm Quảng Trị		
Thơ – Cùi 21 Họa Khóa	<i>Nguyễn Văn Hải E-21</i>	24
Không Bao Giờ	<i>Nguyễn Xuân Hợp F-21</i>	25
Hạng Chốt		
Thơ – Góp Đời Đã Cạn	<i>Trần Như Xuyên E-21</i>	27
Báo Cáo Tài Chánh	<i>Bùi Văn Trọng G-21</i>	28
Một Thói Ang Về	<i>Nguyễn Bá Sáng C-21</i>	29
Vũ Xuân Sơn		
Hội Ngộ Hiếm Quý	<i>Hòai Quốc</i>	31
	<i>Lê Văn Dương G-21</i>	
Dầu Tiếng Oì!	<i>Bùi Bồn C-21</i>	33
Bổ Túc Kỳ Yếu:	<i>Ban Kỳ Yếu</i>	40
SVSQ Phạm Văn Thu		
Phiếm Không Tựa	<i>Nguyễn Văn Trung E-21</i>	41
Thơ – Nếu Em Có Về	<i>Trần Như Xuyên E-21</i>	50
Những Chàng Kikuchiyo	<i>Bùi Văn Trọng G-21</i>	51
Khóa 21		
40 Năm Nhìn Lại	<i>Mai Văn Tấn D-21</i>	56
Thư Bạn	<i>Hồ Văn Các D-21</i>	60
Thư Nhờ Lên Tiếng Của Bà	<i>Bà Võ Thị Bé</i>	63
Quả Phụ Lê Văn Ngôn		
Chuyện 24+1 "Cùi 21"	<i>Nguyễn Thái Dũng C-21</i>	65
Trong Không Quân		
"Một Vài Lần Nửa Thôi"	<i>Lê Trường Hậu B-21</i>	77
Năm Năm Bến Cũ	<i>Trần Như Xuyên E-21</i>	79
Nhớ Một Lần Đi Phố	<i>Nguyễn Thị Kim Nguyên</i>	89
Nhạc – Anh Sẽ Về	<i>Lê Văn Dương G-21</i>	90
Chân Thành Cảm Tạ	<i>Ban Đại Diện Khóa 21</i>	91
Thư Gửi Hải Ngoại Chư Quân	<i>Đình Gia Rững E-21</i>	93
Tử E-21 TVBQGVN		



# Thư Đại Diện Khóa 21

**BẠN.**

Đặc san này đến Bạn, nhiệm kỳ hai năm của tôi tại Washington DC đã chấm dứt. Trước khi cùng Bạn tâm sự, cho tôi được mượn những dòng chữ này để nói lên sự biết ơn của tôi nói riêng và của khóa 21, nói chung với quý Niên Trưởng Đỗ Ngọc Nhận, Lý Văn Mẹo, Lê Hữu Khái, những Niên Trưởng luôn gắn bó với sinh hoạt của khóa 21, cùng toàn thể quý vị Sĩ Quan Cán Bộ và quý vị Giáo Sư Văn Hoá. Cầu mong quý vị luôn an lành và hạnh phúc.

## 1. Hãnh diện.

Sau ngày 30 tháng Tư đen tối của lịch sử, các hội đoàn, hiệp hội, đoàn thể chống Cộng tại hải ngoại bắt đầu hình thành, đặc biệt các tổ chức của QLVNCH, mẫu đối thoại nhỏ nhỏ sau đây thường bắt gặp trong những buổi sinh hoạt này:

-“Ông ở trong Quân Đội?”

-“Vâng, tôi Sĩ Quan Đà Lạt”

Khi trả lời như trên, hẳn người trả lời đã hãnh diện về một quân trường họ đã tốt nghiệp. Vâng, đúng vậy, những Sĩ Quan Đà Lạt, trong đó có Anh, có Tôi, có Em đã để lại những hình ảnh thật đẹp, thật hào hùng, thật cảm động và thật dũng cảm trong Quân Đội nói riêng và nhân dân miền Nam nói chung. Người Sĩ Quan Đà Lạt hay người Sinh Viên Sĩ Quan vai mang Alpha Đỏ đã hãnh diện về truyền thống của trường Mẹ, truyền thống Niên Trưởng và Đàn em với hệ thống tự chỉ huy và phương châm Tự Thắng Để Chỉ Huy

Và kể Bạn nghe...

Năm 1982, tại nhà tù Tân Lập tại Vĩnh Phú, lao sao đó đây tin tù chuyển trại, do áp lực của Mỹ, chiến tranh với Trung Quốc v.v. Sau nhiều đêm bàn thảo Bình B/21, Hải G/21 và tôi đi đến quyết định mời NT Cao Yết k/16 đứng ra làm Leader cho bữa Party đó, NT nhận lời không một chút do dự. Chiến dịch được diễn ra được tung đến các CSVSQ là:

Nếu Bạn cảm thấy còn giữ được tư cách của một SVSQ/TVBQGVN xin cứ tự nhiên đến mức một chén chè do Bình, Hải và tôi nấu. Một nồi chè lớn được nấu và để tại sân tập họp của đội thợ mộc. Anh em từ từ đến mức chè, mấy tay “antenne” đánh hơi ra báo cho cai tù, bọn Công An coi tù vác súng AK vây quanh trại, chĩa súng vào toán anh em chúng tôi, sau thấy không có gì, bọn cai tù rút lui. Anh em Sĩ Quan Đà Lạt gọi đó là Party giữa lòng địch của nhóm Alpha Đỏ.

Trong niềm kiêu hãnh đó, cho phép tôi được chọn chủ đề cho ngày đại hội của chúng ta năm 2004 tại thủ đô nước Mỹ là:

**“40 NĂM HÀNH TRANG ALPHA ĐỎ”**

## 2. Tự hào

Nếu kể về tình đồng khóa của khóa 21 chúng ta, chắc chắn không bút mực nào viết cho hết. Tôi xin đơn cử một trong muôn vàn kỷ niệm của khóa.

Chuyện xảy ra ở thập niên 1970, tại Long Xuyên. Một vị Sĩ Quan cấp Tá, trong quân phục tác chiến, vừa rời vùng lửa đạn, xuống xe jeep, đi về phía cửa ngân hàng Việt Nam Thương Tín. Người Cảnh Sát đứng gác cửa dơ tay chào và hỏi:

“Thưa Thiếu Tá cần chi?”

“Tôi muốn gặp Ông Phương”

“Xin Thiếu Tá vào ngồi chờ, để tôi vào trình”

Ông Giám Đốc ngân hàng bước ra, cùng với người thư ký tên Phương của ngân hàng. Bắt tay xã giao xong, vị Thiếu Tá ôm chầm lấy người thư ký, hai người bắt đầu dùng văn chương “Võ Bị” trong hội thoại, trước sự ngạc nhiên của Ông Giám Đốc ngân hàng. Để đánh tan sự ngạc nhiên này, Thiếu Tá Nguyễn Hồng Thành đại đội A/21 nói:

“Anh Nguyễn Đắc Song Phương là bạn cùng khoá 21 Sĩ Quan Đà Lạt. Nghe tin Bạn tôi về làm việc ở đây, vừa hành quân xong tôi ra thăm ngay”

Sau đó cuộc đối thoại tiếp tục với những trận cười ròn dã, và

“Tại sao mà xuống đây làm việc, mà không cho anh em hay?”

“Tao bị thương giải ngũ sớm, ngại làm phiền anh em”

“Bây, bị thương giải ngũ sớm đâu phải là một cái tội, mà không có quyền chối bỏ là mà xuất thân khoá 21, trốn chạy những người cùng khoá, trù phi mà là Cộng Sản. Tao sẽ thông báo cho khóa, để tụi nó phạt rượu mà. Mà, dân đại đội H, rượu mời không uống, thích rượu phạt. Mà sẽ biết thế nào là rượu phạt của K/21 tại vùng IV chiến thuật”

Ông Giám đốc ngân hàng buột miệng nói:

“Tình đồng khóa của quý vị đẹp quá!”

Bạn nghĩ sao về câu chuyện trên? Hỏi Phương, hỏi Thành và hỏi lại chính mình về tình thương của mình đối với Bạn đồng khóa.

Lần này, nếu vì một lý do nào đó không đi họp được, hãy sắp đặt, bắt buộc và tự thắng mình phải gặp anh em đồng khóa vào năm 2006. Bạn đồng ý với tôi chứ?. Đừng bao giờ dung chữ “Tiếc quá” kỳ đó tao đi không được, để rồi chùng nào đi được đây? Bạn, người Bạn cùng một Lý Tưởng Quốc Gia .

### **3. Tâm tình**

*Trong hai năm đảm trách “Đại diện” được anh em giao phó, xin thành thật cảm ơn quý Chị đã cho chúng tôi những giây phút thoải mái trong những ngày Đại hội, những lần thăm viếng bất thần hay qua những buổi điện đàm.v.v.*

*Khi tôi đang ngồi gõ bài này để gửi đến quý Chị, bà Xã tôi đang túi bụi lo sắp xếp các bài cho Đặc San tại phòng khách, hai công chúa Bảo Hân và Dự Thư của chúng tôi từ Basement lên. Bảo Hân vừa đi vừa ngâm:*

*“Quan khôn chọn vợ đẹp ngoan,  
Gái ngoan chọn chồng Võ Bị Quốc Gia”  
Có đúng không Mẹ?”*

*“Ai dậy con vậy?” Vợ tôi hỏi*

*“Bố Duật đó”*

*Xin quý Chị đánh giá, và đây cũng là những dòng chữ thân thương mãn nhiệm được gửi đi từ Washington, DC, mong khi đọc bài này, quý Chị sẽ tìm lại được những giây phút đầm ấm, thân thương và hạnh phúc bên đấng Phu Quân ÛLì, Không Phải Tâm Thương và Chiến Thắng Nông Thôn của mình.*

*Đại diện gia đình ở DC, cầu mong quý Niên Trưởng, “Bạn” và gia đình được muôn vàn như ý. Thân thương.*

**CSVSQ Trần Quang Duật và gia đình.**



# CHƯƠNG TRÌNH ĐẠI HỘI:

## 1. Thứ Sáu, ngày 3 tháng 9 năm 2004

-7:30 pm, tại nhà hàng Tự Do: 6186 Arlington Boulevard, Falls Church, VA 22044

**Chủ đề: Sọan thảo chương trình Đại Hội và bàn giao Ban Đại Diện**

## 2. Thứ Bảy, ngày 4 tháng 9 năm 2004

- 9:30 am: Lên tàu ODYSSEY du ngoạn vòng quanh D.C.

Tại: 600 Water Street, SW, Washington, D.C. 22024

- 7:30 pm: Dạ Tiệc & Văn Nghệ

Tại: Nhà hàng Harvest Moon .7260 Arlington Boulevard, Falls Church, VA 22042

**Chủ đề: 40 năm Hành Trang Alpha Đỏ**

## 3. Chủ Nhật, ngày 5 tháng 9 năm 2004

-9:30 am, tập trung tại trung tâm thương mại E-Den. Du ngoạn D.C. bằng xe Bus

-5:30pm, tại nhà CSVSQ Trần Quang Duật

Địa chỉ: 11609 Vale Road, Oakton, VA 22124

**Chủ đề: Đêm Ủ Lì**

## Trân Trọng Kính Mời

**Bạn và Gia đình**

đến tham dự Đại Hội Khóa 21 với chủ đề:

**40 năm Hành Trang Alpha Đỏ.**

được tổ chức vào lúc 07:30 pm ngày 4 tháng 9 năm 2004

**Tại: Nhà hàng Harvest Moon**

7260 Arlington Boulevard, Falls Church, VA 22042

**Sự hiện diện của:**

**Bạn và Gia đình**

là niềm khích lệ lớn lao cho các CSVSQ khóa 21 và gia đình

T.M Ban tổ chức

**Đại diện khóa 21 / CSVSQ / TVBQGVN**

**CSVSQ: Trần Quang Duật**

# Trúng Số



**Nguyễn Văn Trung E/21**

Đã 2 ngày nay, tôi thấy trong người có vẻ bất rứt, khó chịu, bình thì không bình, buồn thì không buồn, lo lắng hơn mọi ngày. Không biết có xui xẻo, hay có tai nạn gì đây. Ngón tay áp út của bàn tay trái, có một nốt gạo trắng ở móng tay, chứng tỏ đây là điềm may mắn. Nhưng dạ cứ cồn cào, hồi hộp.

Sáng vào sở làm như thường lệ, công việc vẫn làm, nhưng bụng cứ nôn nao! Thường buổi ăn trưa đúng 12 giờ, bàn tôi gồm có thằng xếp Tony, tôi và thằng phụ tá tên Paul. Đứa nào cũng dở tờ báo đọc phần mình thích. Thằng xếp Tony thì chọn tờ sports, thằng phụ tá Paul thì tờ City of St. Pete, đầu tiên nó lướt qua tin tức về thời tiết, nhiệt độ ở các biển, và nhiệt độ trong nước biển, vì nó thích chèo thuyền mỗi ngày thứ bảy. Riêng tôi thì tờ mua bán xe, bán nhà. Hôm nay thì khác hơn mọi ngày, tôi nhận tờ báo, lật trang 2 ngay để dò số trúng. Hôm nay 15 triệu đô la - Tờ giấy số mua ngày hôm qua tôi cất trong bóp. Tôi cẩn thận biên con số tôi mua ra tờ giấy nhỏ, tránh tiếng sợ thằng xếp nó nói mình cờ bạc giấy số ...

Dò lại số trong tờ báo tôi thấy các số 6 -11 - 18 - 30 - 34 - 45 . Nhìn lại tấm giấy đã viết số sao mà

nó y boong! Mặt tôi đổi sắc đôi chút, tim đập hơn bình thường, tôi dò lại từng con, vì nó sắp lộn xộn không theo thứ tự . Tôi thấy quả thật trúng rồi, trúng thật rồi - 15 triệu - không biết kỳ này có ai trúng chung với mình không ? Tôi đưa tờ báo cho thằng phụ tá và nói:

-- Mà y đọc dùm tao số trúng kỳ này!

Nó đọc: " Six, eleven, eighteen, thirty, thirty four and forty five ". Tôi theo dõi từng con số nó đọc, cẩn thận lấy bút gạch bỏ những con số nó đọc, giống y trong miếng giấy của tôi . Thật tình 6 con số tôi đều gạch cả . Vậy thì y chang! Không sai - trúng rồi !

-- Thank you Paul.

Nó hỏi tôi: " Mà y trúng số hả?"

Tôi bảo: " Không! Chẳng bao giờ trúng! "

Nói như vậy nhưng giọng hơi run run! Tôi xếp tờ giấy nhỏ bỏ vào túi áo, và tiếp tục ăn trưa. Đến 1 giờ thì chúng tôi coi như ăn trưa xong, đứng dậy đi ra, ai làm công việc nấy. Tôi mong cho đến 4 giờ 30 để về nhà nằm nghỉ, vì tôi thấy hơi

mệt, có nhiều lo lắng làm sao ấy ! Về đến nhà, tôi vào phòng thay quần áo và đi tắm như thường lệ.

Một đêm thật dài vì mất ngủ, trí suy nghĩ mong lung, thỉnh thoảng ngó đồng hồ con số đỏ hoét kia hiện lên 1 giờ AM. Sau đó 3 giờ 30. Thần kinh căng thẳng, không sao chợp mắt được. Đúng 8 giờ, tôi vào sở như thường lệ, mở cửa phòng và không quên lấy tờ báo mà nhân viên nhà báo nó đem đến để ngay cửa ra vào lúc 5 giờ sáng. Tôi lật liền trang 2 xem lại 1 lần nữa, trong trí có 2 giao động trái ngược, phân nửa muốn trúng số, và phân nửa không muốn. Tin bảo rằng kỳ này có 3 người trúng. Vậy mỗi người được 5 triệu. Lấy tờ giấy số từ trong bóp ra, dò lại lần nữa! Y chang! 6 số không trật số nào. Mặc dầu tính nhẩm chia trong đầu: 15 chia cho 3, thì được 5 - thế mà tôi cũng phải dùng cây viết và miếng giấy làm bài toán chia, thì nó cũng ra đáp số là 5 triệu .

Có khi tôi nói với thằng phụ tá Paul rằng:

-- Đời tao, tao chỉ cần có 5 trăm ngàn là đủ!"

Hôm nay mình được trúng 5 triệu - dư lắm rồi - Nếu lãnh tiền liền thì lãnh 40% - còn nếu chịu lãnh hàng tháng và trong 30 năm thì mình được lãnh 60%, nếu chết bất tử, số tiền còn lại sẽ xung vào ngân quỹ quốc gia, mình xin lãnh 1 lần cho chắc ăn, 40% cũng được. Tôi làm lại con tính 5 triệu mà lãnh có 40% thì tôi sẽ có 2 triệu, hơn sự mơ ước gấp 4 lần.

Đây là lần đầu tiên trong đời tôi trúng số, cách thức đi lãnh và lãnh ở đâu, thủ tục ra sao, tôi chưa hề biết, gọi cho bạn bè thì bẻ hết!

Vậy thì ta đến luật-sư để nó làm giấy tờ, chuyển thẳng tiền vào ngân hàng, với tên và số account rõ ràng, chắc ăn hơn!

Đúng 4 giờ 30 ra về, tôi đến luật-sư ở đường số 5 Ave North. Ông luật-sư này tôi thường đi ngang

qua mỗi khi tôi đến nhà anh Phước khóa 21. Tắm bằng bồn đồng tên Michell gắn ở cổng ra vào . Xe tôi vào parking, nhìn bảng ghi giờ làm việc, tôi thấy 6PM mới đóng cửa, tôi mở cửa bước vào phòng chờ đợi . Cô thư ký của luật-sư hỏi:

-- Ông có hẹn phải không?

Tôi bảo: " Không! tôi chỉ muốn gặp luật-sư trong vài phút trước khi luật-sư ra về !"

Cô ta nói:

-- Tôi sẽ trình lại luật-sư .

Nàng đi vào trong, dáng không tha thướt như các cô gái Việt Nam, vì xô xê hơn. Hai mươi lăm phút sau, cô thư ký mời tôi vào văn phòng. Ông ta mời tôi ngồi ghế và nói:

-- Tôi có thể giúp được gì cho ông?

-- Thưa luật-sư, nếu luật-sư nhận làm giấy tờ giúp cho một người vừa trúng số, luật-sư nhận bao nhiêu tiền?

-- Nếu trên 5 triệu đôla, tôi nhận 3%, nếu dưới 5 triệu đôla, tôi nhận 5%. Tôi hỏi:

-- Luật-sư nhận phần trăm trên số tiền trúng, hay trên số tiền đã trừ thuế?

Ông ta bảo:

-- Tôi nhận phần trăm trên số tiền thân chủ tôi đã trừ thuế hoàn toàn.

Tôi mượn tờ giấy và cây viết liền làm một con tính: 5 triệu chia cho 40% vậy còn 2 triệu, 2 triệu ông ta lấy hết 5%, vậy ông ta lấy 1 trăm ngàn, vị chỉ còn lại 1 triệu 900 ngàn.

Ông ta nói tiếp:

-- Anh trúng bao nhiêu?

Tôi trả lời:

-- Tôi trúng 15 triệu, nhưng có cùng 3 người trúng!

Ông ta lấy máy nhận nút một hồi, ông ta nói to:

-- Một trăm ngàn - Anh đừng lo, tôi làm rất đàng hoàng, anh chỉ đi với tôi 2 lần để ký tên mà thôi, tiền anh sẽ có trong nhà băng với số account và tên anh. Anh nên tin tôi!

Tôi suy nghĩ, muốn đi 1 luật-sư khác xem có rẻ hơn không, nhưng tôi lại nghĩ - chắc ông nào cũng thế ! Mặc dầu có tờ giấy số trong bóp, nhưng tôi vẫn nói là ngày mai tôi sẽ trở lại vào lúc 4 giờ 30 . Đứng dậy bắt tay ông luật-sư và bước ra cửa.

Đêm nay, tôi muốn ngủ 1 giấc cho đã, bù lại đêm qua tôi không chợp mắt. Ngày mai, tôi sẽ nghỉ làm để chuẩn bị tâm tư ...

Khoảng 8 giờ sáng, tôi gọi điện thoại cho Tony, báo cho nó biết là tôi không đi làm được vì bận công chuyện. Tôi sẽ đi làm lại ngày hôm sau!

Tôi lẩn thẩn đi ra, đi vào, mà đầu thì không biết tính cái gì, nghĩ cái gì ! Nó hồi hộp làm sao ấy!  
Vợ tôi bảo:

-- Bình không đi làm thì nghỉ đi - Bộ ông định đi đâu đó sao?

-- Hôm nay có công chuyện, 10 giờ mới đi!

Chắc chắn là mình phải đổi cái nhà lớn hơn nhà này . Bốn phòng, 4 restroom, 2 garages thì mới đủ. Dành một phòng riêng cho khách, một phòng ăn rộng để bạn bè đến nhậu có đủ chỗ ngồi. Đừng như kỳ rồi anh Lay ở Cali qua chơi, cùng Phước, anh Long khóa 16, anh Lung ở Sarasota ngồi nhậu dưới gốc cây cam, lâu lâu có 1 chú

ruồi ghé thăm! Kỳ này nếu Lay qua chơi mình sẽ có phòng đàng hoàng cho Lay ngồi nhậu!

Phải đổi cái xe khác, chiếc xe minivan đang chạy rất là tiện dụng, năm rồi chở gạch để lót sân trước, hư hộp số sửa hết 700 đồng, bốn tháng vừa rồi lại đi chở gạch để lót sân sau, lại hư hộp số lần nữa đã sửa 650 đồng - Có tiền, mà vẫn giữ xe này thì có ngày nằm đường !

Phải đổi xe mới thôi - 2003 - phải power everything, CD, Cassette đàng hoàng, ghế phải bật xuống được, để có khi chở cái gì đó cũng dễ ...

Tôi bảo vợ: "Em thay đồ đi với anh"

Vợ tôi bảo:

-- Đi làm sao được, một đứa cháu ngoại, 2 đứa cháu nội, một baby người ta gửi! Mà đi đâu chở - chiều 4 giờ 30 tụi nó rước hết thì mới đi được!

Tôi nóng ruột như đốt:

-- Thôi em không đi, thì anh đi!

Tôi lên xe và chạy đến khu nhà mới cất ở Largo, cách nhà lối 7 miles về hướng bắc.

Mình phải mua nhà mới, mua nhà cũ có nhiều troubles, hệ thống nước thường bằng sắt, cũ, nhiều sét - nhà mới hệ thống nước bằng ống PVC bảo đảm hơn.

Hai mươi phút sau, tôi đến khu nhà mới này . Khu này này tôi lại không thích vì có cổng điện tử, sau 10 giờ đêm cửa khóa tự động, bạn bè đến bất thần sau 10 giờ đêm thì gặp khó khăn. Tôi lái xe qua khu thứ nhì, khu này còn độc đáo hơn: chính giữa hai đường xe chạy có 1 văn phòng nhỏ, có người gác cổng, phải nói đúng số nhà, tên chủ nhà, phải chờ thằng gác này gọi vào, chủ nhà ô kê nó mới bấm cổng cho qua! Cái này thì phiền dữ đạ! Ở trong hai khu này, cũng như mình ở tù một lần nữa, mà đóng tiền lại cao!

Tôi qua 1 lô khác trên đường 102 Ave . North, lô này, trước đây người chủ nuôi một số ngựa để cho bạn bè đến cưỡi, chạy xung quanh vườn chơi, nay ông đã chết, các con bán cho nhà thầu, nhà thầu cất khoảng 10 căn nhà. Căn nhỏ nhất từ 1500 sq feet cho đến 4000 sq feet. Tôi chọn 1 căn 4 phòng, 3 restroom, có 2 garages với 2850 sq feet, giá là 420,000 đồng (bốn trăm hai chục ngàn đồng) - nhà này sân trước sân sau bằng nhau, cửa chính đây qua hướng đông, là hướng có nhiều sinh khí rất tốt , phải chỉ có bỏ đi theo, bỏ sẽ ứng ý liền!

Tôi nói với thằng bán nhà:

-- Mà nói chắc giá là bao nhiêu?

Thằng bán nhà bảo là 420,000 chỉ bớt được có 2 ngàn thôi, nghĩa là 418,000 - sẽ tặng cho máy 1 cặp máy giặt đồ. Tôi bảo:

-- Nhà này tao mua 415,000 thôi, nếu mày bán, tao đặt tiền cọc ngay bây giờ.

-- Mà chờ tao một chút .

Nó lại bấm máy, gọi gọi, nhấn nhấn ... Cuối cùng nó nói: 417,000 đồng!

Tôi nghĩ thầm trong bụng: 417 ngàn cũng mua, phải ở nhà mới thôi, để bạn bè đừng khi dễ!

Nhớ cách đây 4 năm, tôi có 1 anh bạn ở Tampa, anh ta bị đau nhức 2 chân, nhất là về các tháng lạnh, 2 chân anh ta lại nhức nhiều hơn, anh được giới thiệu qua tôi chữa bệnh, qua lại nhiều lần thành bạn thân. Một hôm anh nói:

-- Nhà anh chỉ bằng cái garage của tôi!

Mà thật vậy, anh ta có 3 garage, anh ta dành 1 garage để làm nhà bếp. Dù rằng anh ta nói thật, nhưng tôi cũng tự ái trong lòng!

-- Tôi liệu cơm gắp mắm anh ạ! Tôi qua trễ quá mà. Cuộc đời đang ở tuổi xế chiều, làm sao dám hiên ngang mà mua căn nhà lớn như anh, có chỗ ăn, ngủ là mừng rồi. Giấc ngủ thoải mái, không giật mình, và nhất là không có mối lưng!

Mặc dù nói ra như vậy để chóng chế cái nghèo của mình, thật trong tâm, nếu có tiền cũng mua căn nhà lớn thôi ! Nếu trước 75 anh ta quen tôi, thì anh ta nói sẽ dè dặt hơn, vì tôi có căn nhà lớn như căn nhà anh ở hiện tại .

Anh ta nói tiếp:

-- Anh biết không, lúc mới qua tôi hà tiện lắm - nhà ở mượn - trả hàng tháng 400 đồng, nhà chỉ 2 phòng, 1 restroom. Hai vợ chồng tôi 1 phòng, hai đứa con 1 phòng vì chúng còn nhỏ . Công việc ở đây nó quá nhẹ nhàng so với việc làm của tôi ở Việt Nam. Tại bến Đà Nẵng hàng ngày tôi phải xuống hầm tàu lạnh xúc cá vào giỏ , khiêng từ hầm tàu lên, đi trên cầu ván - bề ngang chừng 2 gang tay - xuống bãi, đổ ra cho vợ lựa các loại cá riêng biệt. Mà phải làm thật nhanh để còn giữ một mối khác, không thì đứa khác nó giành mất! Xương sống lúc nào cũng chịu hơn 100 kí đề xuống, vai lệch qua 1 bên, cứ thế mà sống ngày này qua ngày khác! Hai đứa con nó tự túc ăn uống ở nhà, hai vợ chồng tôi ở ngoài bãi từ sáng đến chiều mới về . Anh đứng xa tôi 1 mét anh đã nghe mùi cá từ trong quần áo tôi bay qua mũi anh rồi! Làm như vậy mà cũng không đủ ăn! Trời cao cũng có mắt, thương tình 2 vợ chồng tôi: chủ ghe cho vượt biên chung chỉ lấy có 2 cây vàng thôi. Làm sao mà có đủ 2 cây, gồm góp cũng chỉ có một cây . Vợ chồng chúng tôi năn nỉ đưa một cây trước, qua Mỹ sẽ trả thêm - Ông chủ ghe thương tình nhận 1 cây và cho đi theo. Qua đến đây, chỉ 6 tháng sau tôi trả sòng phẳng cho ông ta . Tính nhẩm thì tôi lại có thêm được hơn 3 cây vàng để ở trong tủ! Công việc ở đây sao mà dễ quá: phết keo vào miếng da, đưa vào máy ép - có một gì đâu!? Tôi làm 2 nơi, mỗi hãng tôi làm 8 giờ, gần 1 giờ sáng tôi về đến nhà, suốt năm tôi chẳng thấy mặt trời ! Ngày

còn ở Việt Nam, mua 1 tô mì, xin thêm nước lèo để về nhà ăn với cơm, sao mà nó ngon quá, mì gói mua ở đây ngon hơn ở Việt Nam, tới giờ ăn trưa, ai ai cũng ăn cơm, thịt, ca ... còn tôi cứ mì gói quanh năm. Cả 2 vợ chồng tôi ăn mì gói suốt 6 năm như vậy, chiều thì về ăn cơm. Vợ tôi làm có 1 hãng 8 tiếng, nên bà ta lo bữa ăn chiều - các con ăn cơm trưa ở nhà trường, chiều về ăn cơm với thịt gà kho, canh cải nấu với gà - gà rẻ quá mà - ở Việt Nam ăn gà là dân sang trọng, ăn mãi như vậy mình tưởng tượng thân thể toát ra mùi gà! Tôi hà tiện điện, hà tiện nước, lên nhà trên thì tắt đèn nhà dưới, xuống bếp thì tắt đèn nhà trên. Nhà chỉ cho cháy 1 ngọn thôi, chỉ chừa trong phòng các con, vì chúng nó cần ánh sáng để học bài. Xài nước thì tôi qui định: ai đi cầu cuối cùng thì dội nước - Đứa con gái út tôi, nó đi cầu cuối cùng, nó lãnh phần trách nhiệm dội cầu!

Anh ta kể tôi nghe với sự tự hào trong lối hà tiện tối đa để mới có được như ngày hôm nay.

-- Sáu năm sau con cái lớn hơn, cần phải thêm phòng, chúng tôi mua căn nhà 3 phòng, và bây giờ anh thấy đó, chúng tôi mua đất xây căn nhà với 3 garages, - anh ta thấp giọng - tội nghiệp con nhỏ, phải hứng chịu cái toilette đầy phân của 3 người đi trước! - nay nó là được sĩ, còn thằng kia tốt nghiệp đại học design ở hãng máy bay - Tụi tôi dốt, chẳng dạy tụi nó một chữ - Xem như gia-đình tôi có nhà cửa đàng hoàng, con cái tốt nghiệp đại học, tôi mang ơn anh chủ ghe, anh ta với tôi hiện nay là bạn thân ở cùng một xóm với nhau ...

Tôi lại đi từng phòng một lần nữa, vừa đi vừa nghĩ trong đầu, chỗ này đặt cái tivi lớn, chỗ kia đặt cặp ngà voi mà tôi đã có sẵn ở nhà cũ - chỗ này đặt 2 cái tủ kiến mà tôi sưu tầm một số đồ cổ của nhiều nước, đặc biệt góc kia để một cái tủ, trong đó chỉ để toàn là tượng Phật, từ lớn cho tới nhỏ mà tôi sưu tầm trong 8 năm nay . Cái phòng lưới này mình họp hội Võ Bị Đà Lạt tiểu bang Florida được lắm, đủ chứa khoảng 40

người, quý bà vợ Võ Bị thì ngồi phòng bên kia - được lắm, mình khỏi phải chạy lên tới Orlando mất cả 2 tiếng đồng hồ ...

Tôi mở cửa ra sân trước, sân cũng khá rộng, mình lại xây một thác nước, nó sẽ lớn hơn thác nước nhà mình có ở nhà cũ . Nó phải chảy qua khe, qua lạch, phải đẹp hơn của Võ Minh Hòa, của Hồ Tấn Đạt, vì đất còn rộng, cái thác hiện tại ở nhà mình chỉ có 7000 galons nước cho 1 giờ , mình phải mua loại lớn hơn và phải nhờ Mỹ nó design.

Tôi đi vòng ra phía sau, đất phía sau ngang ngửa với phía trước, chỉ trồng vài cây ăn trái thôi, còn lại trồng mai Việt Nam, đào Việt Nam và bông quanh năm. Thằng saleman nó cũng chịu khó đi theo tôi . Nó nghe tôi lầm bầm mà không biết tôi nói gì, đến khi tôi quay trở vô nhà và hỏi nó lại một lần nữa:

-- Giá mày nói cao quá, tao muốn mua 415 ngàn thôi .

Nó bảo: 417 ngàn!

-- Thôi ngày mai tao sẽ trở lại!

Nó lại bảo: Ngày mai giá có thể thay đổi!

Tôi nghĩ thầm trong bụng : 417 ngàn là mua được rồi, ngày mai sẽ chờ bả lên xem, dù sao cũng nể bả phần nào chứ!

-- Ô Kê - Tao sẽ gặp mày sau!

Tôi lên xe, lái thẳng về đường 19 (34 Street) ghé qua dealer Honda, tấp vào bãi đậu xe . Một thằng saleman chạy đến bắt tay và nói:

-- Tôi là Shall, ông cần mua xe nào?

Tôi bảo :

-- Xe minivan 2003, từ 3 chấm trở lên, 7 chỗ ngồi, everything power ...

Nó dẫn tôi đến bãi đậu xe 2003, nó chỉ xe này 3 chấm 2, 6 máy, 7 chỗ ngồi giá 32 ngàn. Xe này 3 chấm 5, 6 máy, 7 chỗ ngồi, có DVD, có bản đồ, có remote slide door, remote control engine, warranty 7 years, 70,000 miles, giá là 36 ngàn chưa có thuế!

Tôi sẽ chọn chiếc 36 ngàn, vì cửa đóng mở tự động. Nó thử cho tôi xem, bấm một cái cửa mở và lùa ra sau, bấm một cái nữa, cửa lùa chạy ra trước, đóng lại . Sao nó nhẹ nhàng và êm quá, chả bù lại cái xe tôi đang chạy, mỗi lần đóng cửa phải đóng thật mạnh, nghe 1 cái rầm, người ngồi trong xe bưng óc!

-- Tao thích màu bạc, ở đây tao không thấy?

-- À màu bạc, rất nhiều người thích, đã bán hết. Mà có thể chờ 1 tiếng đồng hồ sẽ có xe cho mày thử .

-- Ngày mai tao sẽ trở lại !

Trên đường về, tôi suy nghĩ mung lung ...

Đưa con gái lớn, nhà nó cũ, cho nó 50 ngàn để nó nhập vào mua căn nhà khác.

Đưa con gái thứ nhì, nghe nói cũng muốn đổi nhà, thôi cũng cho nó 50 ngàn - hai đứa bằng nhau để chúng nó không ganh tỵ nhau.

Còn thằng con trai một vợ hai con đang mượn nhà, thôi thì cho nó 1 trăm ngàn để nó mua căn nhà cho vợ và 2 con nó ở . Thời buổi này nhà 1 trăm ngàn đồng không ra gì, chớ cách đây 5 năm, nhà 1 trăm ngàn đồng là bá chấy rồi!

Rồi còn nữa, các em ở Vũng Tàu, nhất là đứa em út, phải lo cho nó đàng hoàng - Còn căn nhà mà ba vợ để lại ở Lái Thiêu, hiện các cháu vợ đang ở, phải ủi sập, cất lại hoàn toàn, trước khi

đi tôi đã sửa sơ lại, xin tầm vong ở chùa Phước Long, Bình Dương về chẻ ra làm rui mè, lợp lại ngôi nay đã mục, lối xóm ai cũng quở - Vì họ thấy Việt Kiều về nước cất nhà 3, 4 chục ngàn đô la - Đây cũng Việt Kiều mà để nhà rách nát, trong khi hai bên hong nhà hàng xóm lên lầu -



Lần này mình sẽ cất 3 tầng, có sân thượng, có hòn non bộ, chơi cây kiểng - Thời giá bây giờ cũng khoảng 4,5 chục ngàn đô -

Còn chùa Phước Long ở Bình Dương nữa, lúc đi mình có nói, qua Mỹ tôi làm có tiền, tôi sẽ gửi về sửa chánh điện rộng ra nữa, để cho bá tánh có chỗ lễ Phật, phía ngoài có gác chuông, gác trống mái che cao ...

Còn bạn bè nữa chớ, giúp một đứa ít nhất cũng một ngàn đô, chớ giúp 100 đô cũng như cho họ uống cà phê.

Vừa lái xe vừa suy nghĩ miên man ...

Ồ ó ó ,Ồ ó ó ... --Ồ ó ó ,Ồ ó ó ....

Giật mình thức giấc, nhìn đồng hồ thấy 5 giờ sáng. Con gà của anh Châu người Lào ở cạnh bên, đêm nào cũng bay lên cây cam cạnh phòng ngủ độ 2 mét - Nó chuyên ngủ ở trên cây, đêm nào nhớ, dùng cây sào dài đuổi nó đi chỗ khác thì nhủ thẳng giấc, bằng quên thì nó sẽ đánh thức dậy lúc 5 giờ .

Ồ ó ó ,Ồ ó ó ... --Ồ ó ó ,Ồ ó ó ....

The Nguyễn Văn Hải



## Thương Tiếc Bạn

(Qua khung trời Đà Lạt)

Nhớ trời Đà Lạt những chiều mơ  
Khúc hát hùng vang vọng bến bờ  
Bỗng muốn về thăm miền núi cũ  
Thế nào quên được quãng đời xưa!  
Thằng Ngôn, thằng Thọ không còn nữa!  
Ai thoát, ai tù được thả chưa?  
Kể hết từng tên tin cáo phó,  
Bao nhiêu nước mắt khóc cho vừa?!

(TX, Garland 08/01/2004)

## Vững Niềm Tin

Từ buổi đi vào nghiệp kiếm cung  
Tới nay vẫn nổi tiếng trai hùng  
Mày tao chi tớ, nom già cả  
Vai súng tay cờ, thấy trẻ trung  
Miệng góp thêm lời vui chẳng dứt  
Môi cười theo tiếng nhạc từng bừng  
Đồng lòng ấp ủ tình sông núi  
Giữ vững niềm tin đến sức cùng.

(Nhân Kỳ Hạp Khóa 21, 09/2004)

## Măng Khô Nấu Vịt

(Kính dâng Anh hồn Tướng Lê Nguyên Vỹ, Tư Lệnh  
SĐ 5BB)

Măng khô nấu vịt, Bác không rời  
Lời Bác, lòng tôi luôn nhắc tôi  
Ngày cuối tháng Tư, tôi giỗ Bác  
Lịch đầu năm Mão, Bác chầu Trời  
Tôi vui như lúc tôi cùng Bác  
Bác chết là khi Bác sống đời  
Đốt nén hương thơm, tôi khấn Bác  
Măng khô nấu vịt, Bác về xôi .

(TX, Garland April/01/2004: Nhớ lại ngày 30/03/1975 được  
ăn cơm trưa, măng khô nấu vịt với Tướng Vỹ, món ông  
thích nhất. Sau đó Tướng Vỹ đã tự sát .)

## Xem Ảnh Tượng

Lòng đau thắt lại, mắt hoen nhòa  
Mình biết mình thôi, chẳng nói ra  
Thân tượng cao vời, ngời đổ bóng  
Hồ người vạn cổ, nhớ quên ta ?  
Buồn trong khoảng khắc, cười nhân ảnh  
Vui đó, bao giờ khóc bóng ma!  
Trông phía trời xa, mây nước cũ  
Muôn năm lơ-lửng mảnh trăng ngà .



(Sept. 12/2003 bức ảnh TQLC do người bạn Mỹ tham chiến  
ở VN chụp trước 1975, tặng)

## Bảng Thực Chi DVD Kỷ Yếu

### Khóa 21 / TVBQG Việt Nam

1. 100 Pack black double side DVD case	: \$28.15
2. 100 DVD glossy label cases insert (Meritline)	: \$36.78
3. Sony digital voice recorder (model# ICD-ST)	: \$162.36
4. Gửi Duật văn bản dự án DVD k/y K.21	: \$1.32
5. Hoàn trả Duật toàn bộ hồ sơ	: \$29.83
6. Gửi Duật 02 DVDs (Lay + D/H 21 San Jose)	: \$0.60
7. Mực cho máy in	: \$50.84
8. Máy DVD copy (Pioneer 8X dual + 10 DVD blank)	: \$179.42
9. Glossy DVD label	: \$55.43
10. Hộp carton	: \$3.75
11. Hoàn trả hồ sơ cho Lay	: \$16.04
12. Mực cho máy in lần 2	: \$27.67
13. Labels + Mực	: \$55.67
14. DVD blank	: \$110.42
15. Bao bì	: \$3.25
16. 02 hard drives và DVD Yamakawa	: \$254.34

Tổng Cộng	: \$1015.00
Ứng trước	: \$1000.00
Thiếu	: \$15.00

**Nguyễn Đức Bông**

<b>Danh Sách Những CSVSQ/K21 Đã Đóng Tiền Kỷ Yếu</b>			
Nguyễn Văn An	\$40.00	L6 Minh Quang	\$30.00
Phạm Quang Hậu	\$50.00	Nguyễn Ngọc Tùng	\$40.00
Nguyễn Bá Sáng	\$50.00	Trần Đăng Khôi	\$50.00
Nguyễn Thanh Sơn	\$40.00	Trịnh Thanh Tùng	\$100.00
Trần Quang Duật	\$40.00	Đình Vĩnh Thịnh	\$50.00
Nguyễn Văn Trung	\$40.00	Chiêm Thanh Hoàng	\$40.00
Nguyễn Trung Việt	\$40.00	Châu Văn Kỳ	\$40.00
Lê Văn Dương	\$50.00	Bùi Bồn	\$40.00
Nguyễn Hồng Thành	\$50.00	Mai Văn Tấn	\$40.00
Trần Quốc Ấn	\$40.00	Hồ Tấn Đạt	\$60.00
Châu Đồng Ấu	\$40.00	Lâm Đức Vượng	\$40.00
Lê Quý Trấn	\$40.00	Cao Văn Lợi	\$40.00
Hồ Văn Các	\$100.00	Cao Mạnh Nhẫn	\$50.00
Tổng Cộng (Võ Minh Hòa - 2002)	\$630.00	Tổng Cộng (Trần Quang Duật - 2004)	\$620.00
<b>Tổng Cộng Tiền Thâu 2 Kỳ Cho Quỹ Kỷ Yếu:</b>			<b>\$1250.00</b>

97A 09!



*Vũ Minh Hòa D/21*

Có mấy ai sốt sắng và nhiệt tình như Đồng duy Hùng (C/21) "chờ" có thằng bạn nào nằm bệnh viện vì đau ốm hay mổ sẻ chi đó là Hùng làm "sứ mệnh" thông báo cùng bạn bè, kêu gọi anh em phone thăm hỏi thằng bạn "bệnh nhân". Rồi Hùng kết luận: "Tội mình từng này tuổi rồi, thằng nào cũng không bệnh này thì cũng bệnh khác". Còn Nguyễn đắc Song Phương (H/21) với giọng nói ồn ào như vũ bão cũng phải ngán ngẫm vì thời gian trôi qua quá nhanh: "Mới đây mà khóa 21, thằng nào cũng ôm "sáu bó" hoặc trên cả rồi!". Bùi Văn Trọng (G/21) thì có vẻ "bất cần đời" hơn nên phán rằng: "Kệ mẹ nó, tới đâu thì hay tới đó . Được một ngày là cứ vui một ngày!". Lê đình Lay (A/21) thì miệt mài lo chăm sóc từng cây Bonsai, cho rằng: "Vui với cây cỏ là nguồn vui thanh nhã không đụng chạm tới ai, lúc tuổi xế chiều " ...

Cách nói có khác nhau nhưng chung qui các bạn ta đã ngầm chấp nhận là mình đã "già" . Nhất là sau kỳ Đại Hội khóa 21, mừng trung thọ 60 tuổi thì cái ý niệm "già" lại càng "rõ nét" hơn trong tâm hồn những thằng khóa 21.

Gặp lại những người bạn sau 37 năm xa cách, thấy trên mặt bạn mình những nét già nua tuổi tác. Có người da đã nổi đồi mồi, tóc thì "muối

nhiều hơn tiêu" hoặc "muối hoàn toàn" mới chột giật mình. Nhưng cũng nghĩ đó là chuyện của bạn mình còn mình thì có gì già đâu . Phũ phàng thay ! người bạn cũng vẫn sự thật mà nhận xét:

-- Ba mươi mấy năm rồi mới gặp lại, tao thấy mấy già đi nhiều .

-- Đúng vậy, 37 năm về trước tao trẻ hơn bây giờ nhiều !

Rồi cả hai cùng cười . Không ngờ mình nói chuyện có duyên đến vậy .

André Maurois bảo "Kỳ lạ thay cái tuổi già! Không ai nghĩ là mình sẽ già! Họa chăng là kẻ khác còn mình thì không. Thậm chí có khi ta chấp nhận tuổi đã cao đấy, tóc đã bạc đấy nhưng vẫn có một trái tim không già . Không muốn già".

Nhưng già là gì? Câu hỏi tưởng dễ dùm mà hóa ra khó trả lời chính xác. Một buổi mai thức dậy thấy lưng nhức mỏi, bước xuống giường thấy mình mảy ê ẩm. Già rồi sao? Không hẳn. Uống một viên thuốc cảm lại thấy khỏe ra, lại năng nổ hoạt động, cảm thấy còn đủ sức để cây overtime, thì có gì già đâu. Bạn bè tụm lại bên

ly cà phê, nói đủ thứ chuyện trên đời, từ chuyện Britney Spear hôn môi Madonna đến chuyện Monica Lewinsky, rồi có ai nhắc tới thuốc Viagra thì đem ra điều cốt, cười khoái chí, có gì là già đâu? Nhiều lúc ra đường với vợ mà gặp một "em nhí" nào đấy đã nóng bỏng đi ngang qua cũng theo phản xạ tự nhiên ngoái đầu liếc nhìn. Nhè ngay lúc đó bị bà xã bắt gặp, bèn "một lần gian dối" nói bâng quơ cho đỡ ngỡ ngàng: "Ồ, tiệm cà phê bên kia đường mới mở hả em?" Bà xã liếc một cái như dao sắc rồi hừ một tiếng "Tiệm đó mở trên mười năm rồi ông ơi!"

Điều này chứng tỏ tuy tuổi tác có tích lũy đầy nhưng tâm hồn vẫn còn trẻ mãi, con tim vẫn còn rạo rức. Có gì là già đâu. Đến khi ra phố gặp đám nhỏ, chúng đứng khoanh tay kêu "chú", "bác" xưng "con" mới nhắc nhở là mình đã già rồi, cứ quên không biết đã trở thành "bác trưởng thượng" từ hồi nào. Nhưng nếu có chùng vại thằng hay được chục thằng bạn khóa 21 ngồi xúm lại nhâm nhi ly rượu nồng, kể chuyện thời SVSQ, thì quên hết sự đời, quên cả vợ con. Có thằng nào chịu thua thằng nào, mải hăng say kể chuyện về con Xoài, con Mít, con Ổi ... của cái thời trai gái tán tỉnh nhau để mơ màng sống lại cái tuổi đôi mươi. Ai bảo là già đâu?

Cứ thiệt thiệt, hư hư, nhiều khi cái "già" đến với ta một cách từ từ khó mà nhận biết. Ngay như trăng sao, núi non còn tự hỏi:

*Trăng bao nhiêu tuổi trăng già?  
Núi bao nhiêu tuổi gọi là núi non?  
Huống chi người khó biết lắm bạn ơi!*

Thật ra không có cái mốc nào để xác định là đã đến tuổi già. Xét về xã hội, già là một khái niệm khá mơ hồ, được cảm nhận tùy mỗi nền văn hóa và thay đổi từ thế hệ này sang thế hệ khác. Người Trung Hoa ngày xưa, 30 tuổi đã coi là già. Ở Việt Nam ta thời Pháp thuộc thì bình quân tuổi thọ là khoảng "tứ tuần", đến thời bình biến thì phải đạt đến tuổi "ngũ thập" mới được coi là già. Về kinh tế già có khi được định nghĩa

như tuổi "về hưu", mà tuổi về hưu nhiều nơi ấn định theo tuổi khác nhau.

Đến năm 1980, Liên hiệp Quốc mới thảo luận và cho tuổi 60 trở lên là tuổi già. Số người già trên thế giới ngày càng đông, nhất là phụ nữ (do tuổi thọ cao hơn nam giới) nhưng phụ nữ lớn tuổi cũng chính là thành phần gặp nhiều khó khăn trong cuộc sống, cần được đặc biệt quan tâm giúp đỡ để họ có một tuổi già khỏe mạnh, hạnh phúc. Tổ chức sức khỏe thế giới (WHO) tháng 10 năm 1988 cho biết hiện nay thế giới có 580 triệu người trên 60 tuổi và ước tính năm 2020 số người này sẽ là một tỷ.

Chia thì chia vậy để có khái niệm, có cơ sở tạo điều kiện giúp đỡ mấy ông bà "senior citizen" được sống khỏe, sống vui thôi. Còn 60 đã già chưa thì còn nhiều tranh luận.

Năm tháng thật sự không có nghĩa lý gì! Nó chỉ là yếu tố phụ. Cái kiểu già của mỗi người mới là đáng nói. Có người già lúc 20 tuổi vì mất đi niềm tin, vì cơm áo, vì âu sầu, vì bất mãn với cuộc sống, nhưng có người ngoài 80 tuổi vẫn còn trẻ còn năng động và đầy hy vọng. Có người già háp, có người già bảnh bao (đẹp lão), có già từ tốn, có người già cái rụp (sau cơn bệnh nặng) có người già mà vẫn mơ "trâu già gặm cỏ non" gọi là già không nên nét, tiếng Nhật gọi loại người già này là "Yamaha" (âm dịch ra là già mà ham).

Cách sống, kiểu sống, hoàn cảnh mỗi người cũng làm cho người đó già nhanh hay già chậm. Cùng một hoàn cảnh, một tình huống, kẻ cười xòa người bực dọc. Người xưa nói người có óc khô hài, vui vẻ bao giờ cũng giữ được nét trẻ mãi, họ thường có khả năng thích nghi với cuộc sống - Nhìn đời bằng nụ cười bao dung tha thứ - Họ càng dễ có hạnh phúc, đạt được cảm tình của mọi người. *"Hãy mỉm cười với mọi người và đặt cả chân tình trong mỗi cái bắt tay"* - Elbert Hubbard

Còn chuyện về hưu, có người coi về hưu là một sỉ nhục với cảm giác xé chiểu tàn canh. Thì có người coi về hưu như là một sự giải thoát, một niềm vui lớn. Nelson Mandela, sau 27 năm bị tù đầy đã trở thành Tổng Thống Nam Phi vừa mới mãn nhiệm, đã trả lời cho một nhà báo hỏi cảm tưởng về hưu, ông nói:

"Tôi thấy như mình mới được ra tù lần nữa! Bây giờ tôi mới có thời giờ chăm sóc các cháu!"

Một anh bạn đã tìm cách để về hưu non lúc mới 55 tuổi . Anh nói tôi lợi được 10 năm để sống cho mình. Trong khi đó, một anh bạn khác lại rất mừng khi nghe tuổi về hưu được kéo dài đến 65 vì anh cảm nhận sẽ có một sự trống vắng, nhàm chán nếu ngồi không. Anh muốn tiếp tục làm cho đến lúc hết làm mới thôi. Riêng đàn ông về hưu dễ thấy hoang mang, hụt hẫng không biết làm gì với vô số thời gian nhàn rỗi, họ dễ bị trầm uất bất an. Họ cần chuẩn bị một sở thích đam mê nào đó để quên, để giết thời giờ. Có khi họ mặc cảm bị nhìn như "kẻ ăn hại" trong khi người ta tất tả làm việc đầu tắt mặt tối. Nếu họ bị chỉ trích, chê bai, bắt lỗi thì càng chặm tự ái, khổ sở.

Chúng ta là người Việt lưu vong nơi xứ Cờ Hoa này, nên chúng ta vừa đóng vai già "Tây" mà theo tập quán thì vẫn mang tư cách già "Ta" . Bác sĩ Đỗ hồng Ngọc đã so sánh và viết về "Già Tây Già Ta" thật dí dỏm (với phần thêm bột mắm muối của tác giả):

"Già Tây nhìn khó biết . Hỏi tuổi là điều tối kỵ nhất là hỏi tuổi đàn bà. Nói chung già Tây trang điểm khéo (cả đàn bà lẫn đàn ông), họ muốn đến thăm mỹ viện để nắn, kéo, cắt, mổ, xẻ những "vết hằn của thời gian" làm đẹp, họ ăn mặc đúng mốt, dáng dấp cử chỉ luôn có vẻ nhanh nhẹn không thua một người trẻ, không để cho đám trẻ nhận ra mình già. Già Tây, đến lúc nào đó, kể như hết thời bởi vì ở đó xã hội coi trọng tuổi trẻ, sức mạnh, nhan sắc. Nên già cũng ráng làm bộ trẻ. Để cuối cùng họ thường được

gửi vào nhà nuôi người già thỉnh thoảng con cháu ghé thăm mà thường thì bỏ quên họ. Họ sống quanh quẩn với những người già khác. Ngày nào cũng chỉ thấy rụng rơi tàn úa . Mỗi lần họ nghe thấy xe ambulance đến là mỗi lần trầm ngâm ca bài "tôi tiễn anh lên đường" .

Còn già Ta hay làm bộ già hơn tuổi thật của mình, thường xưng tuổi, so tuổi, hỏi tuổi nhau (kể cả phụ nữ). Khi tính tuổi còn cộng thêm tuổi nằm trong bụng mẹ gọi là tuổi ta hơn tuổi tây một tuổi. Già ta ít trang điểm, ít làm dáng, ăn mặc xuề xòa sao cũng được, đi đứng bệ vệ, nói năng chậm rãi, tăng hắng ho hen đôi ba tiếng cho có vẻ... già làng, lão làng cho tụi nhỏ nể nang ở chỗ đông người. Cái điểm lợi của già Ta hơn già Tây là thường sống chung với con cháu, đôi khi cả ba bốn thế hệ cùng chung sống dưới một mái nhà: tứ đại đồng đường. Hằng ngày người già được chơi đùa với trẻ con, được nhìn thấy những mầm non vươn lên. Nhưng đôi khi chính cái sống chung đó cũng có cái hại, vì có đám con cháu đây đàn sống dưới trướng, già Ta coi mình như bậc "phụ mẫu chi dân" nên đòi hỏi và muốn được nuông chiều đủ thứ. Không thỏa mãn, không vừa ý thì đâm ra cau có, giận lẫy - Bởi vậy có câu "già sanh tật" ! Già Ta thường được xã hội tôn trọng với tập quán "kính lão đắc thọ" nên chưa già lắm cũng làm bộ già.

"Ra đường hỏi già về nhà hỏi trẻ" là vậy ."

Nói đến đây và nhân đề tài Già Tây Già Ta, tôi có lần nảy ra ý nghĩ không biết có điên khùng không: Tại sao mình không lập ra nhà dưỡng lão của riêng cho khóa 21, vì tôi hình tượng một nhóm ông già (tương lai thôi nhé) 70, 80 tuổi dù ngồi xe lăn vẫn tranh nhau để kể chuyện "ngày xưa ngày xưa", vẫn mày mò tao tao, vẫn cho "tao đúng mày trật", vẫn châm biếm nhau từng tật xấu của mỗi thằng. Biết đâu nhờ cái quán quít "thương nhau lắm cắn nhau đau" đó mà ông nào cũng thọ đến trăm tuổi ! Nhiều khi không cần đến con cháu thăm viếng chi cho rộn ràng .

Không biết các bạn nam nghĩ sao? Chờ riêng các bà khi nghe đề nghị này của tôi đều tán thưởng. Các bà đồng ý: "Cho mấy ông vô đó với nhau để kể chuyện đánh giặc, để nhắc chuyện mấy con bồ cũ . Còn tụi này còn trẻ hơn sẽ rong chơi ở ngoài để đi shopping, nhưng nhớ đừng quên chia bớt chút đỉnh tiền già của mấy ông lãnh nhé!"

Già là một hiện tượng sinh lý tự nhiên, là một giai đoạn tất yếu của vòng đời, già không riêng ai, không riêng thời nào, không riêng xứ nào. Có trẻ thì có già đó là một nhịp điệu của vũ trụ, đâu cần phải tránh né, lo âu vì già . Trái lại ta phải làm sao để có một tuổi già mạnh khỏe, vui vẻ, hạnh phúc và vẫn hữu ích cho xã hội.

Người Mỹ có câu "Age is mostly a matter of mind ! If you don't mind it doesn't matter" (Tuổi tác là vấn đề của tâm hồn. Nếu ta không quan tâm thì chả có vấn đề tuổi tác)

Một cách chơi chữ thật tuyệt .

Người bạn của tôi có đưa ra một triết lý sống "trẻ mãi không già". Đó là: hồi trẻ anh ráng học thật giỏi để đậu Tú Tài lúc 18 tuổi, được xóm làng kêu là "ông Tú trẻ", Sau đó vào Võ Bị Đà Lạt vừa đúng điều kiện tuổi nhỏ nhất, được coi như "SVSQ trẻ", dĩ nhiên lúc ra trường là "Thiếu úy trẻ" - Anh lấy vợ sớm nên trở thành "anh chồng trẻ" - Để con, con sanh cháu, được mọi người khen là "ông ngoại trẻ". Con cái thành đạt và đúng lúc hăng cho nghỉ việc sớm, coi như là "hưu trí trẻ". Cuối cùng xin gia nhập hội cao niên của khóa 21, bị hội chê cho là không đủ điều kiện vì còn quá "trẻ", thế là anh đành chịu "trẻ mãi không bao giờ "già".

Một người già Việt Nam yêu đời thì lại nói: "Lúc 20-30 tuổi người ta còn quá trẻ, 30-40 đang trẻ, 40-50 hãy còn trẻ, 50-60 trẻ không ngờ, 60-70 trẻ lạ lùng và trên 70 là trẻ vĩnh viễn".

Thế thì đâu là lần ranh giữa trẻ với già. Chúng ta đang đi lần vào cái "tuổi già" mà không hay

biết đó thôi. Vậy thì thà chấp nhận một tuổi già chủ động, tích cực, chờ đón "nó", tìm hiểu nó không tốt hơn là để nó đến đột ngột cứ như cơn gió mùa thu thổi qua làm rơi rụng "chiếc lá cuối cùng", lộ những cành cây khẳng khiu ư ! Hãy chuẩn bị một kế hoạch già (tỉ như lập viện dưỡng lão dành riêng cho khóa 21 !!!), một nghệ thuật già để hưởng hạnh phúc trời cho mà người xưa Đông Phương gọi là "hưởng lạc dư niên". Theo André Maurois "Nghệ thuật già là nghệ thuật duy trì niềm hy vọng trong tâm hồn" .

Có lần về Việt Nam, ghé thăm lại Nguyễn huy Hoàng (H/21), nghe Hoàng cứ vui miệng bông đùa rằng thì là "Tuổi đời, mình đã sống đủ vốn rồi, giờ còn lại là phần lời thôi - Thế đủ rồi còn ham chi nữa !", nghĩ kỹ thấy Hoàng nói cũng chí lý. Cũng như nhà thơ Nguyễn Bính đã không luyến tiếc để viết lên mấy vần thơ:

*Bao nhiêu đau khổ ngần này tuổi  
Chết cũng không oan, yếu nỗi gì*

Hồi trẻ ta bất kể nắng mưa, lắm khi còn như thách thức là "Không cầu an lạc dễ dàng mà chỉ khát khao gió mưa cùng nguy hiểm". Giờ thì tuổi đã cao, chỉ cần cơn áp thấp nhiệt đới đầu đó, thì ở đây ta đã rêm mình rêm mẩy, đau lưng nhức khớp. Năm bẩy chục năm trời mà còn đòi cứ còn mới nguyên, còn "gin" hoài sao được. Tuy già không phải là cái bệnh nhưng già thì thường hay bệnh là vậy . Ráng giữ một hình thể bề ngoài đúng mức, hành vi cử chỉ khoan thai, phù hợp với tuổi tác cũng giúp cho người già không suy sụp nhanh. Tự đánh giá xấu bản thân mình rõ ràng là không tốt, vì cứ nghĩ già thì yếu, già thì xấu, già thì lắm cảm, già thì vô dụng ... tự xây dựng hình ảnh bản thân mình tệ quá đến nỗi người khác cũng tin là thật.

Ta biết ở tuổi "chớm già" thường ai cũng có cảm xúc băng khuôn buồn (nhất là quý bà). Khi con cái đã lớn, không cần tới sự chăm sóc của cha mẹ nữa, cái cảm xúc "tổ trống" khi đàn chim con

đã bay xa, đã đi tìm một cái tổ mới, nhiều người đã sống những ngày hiu quạnh.

Ngày nay có vẻ như con cái ít quan tâm, ít gần gũi cha mẹ như xưa. Có thể do nếp sống kỹ nghệ ai cũng bận rộn đầu tắt mặt tối, phải chính xác giờ giấc, phải luôn luôn di chuyển và ráng bám chỗ làm để trả nợ. Lại nữa con cái trưởng thành cũng có những mối lo riêng nên thì giờ dành cho cha mẹ càng hiếm. Do vậy mà không còn những bữa cơm gia đình thân mật ấm cúng. Các nhà nghiên cứu gần đây đều đi đến kết luận là truyền thống văn hoá tôn trọng lối sống nhiều thế hệ trong gia đình, giữ được mối quan hệ hòa hợp, là một tổ chức xã hội nông cốt cho sức khỏe thể chất và tinh thần của người già. Tuy nhiên cha mẹ già nếu vẫn giữ quan niệm cũ, nếp sống cũ sẽ dễ tủi thân, sẽ khổ sở vì những thay đổi của thời đại và của con cái. Nếu biết điều chỉnh, người già có thể thành bạn của con, hiểu biết nhu cầu của nhau để giúp đỡ nhau. Người già sống lệ thuộc con cái mà vẫn muốn giữ uy quyền thì chỉ thêm phiền muộn, thêm khó khăn, trừ khi con cái rất có hiếu. Họ cần có lòng rộng lượng. Người ta thường nói người già hay có tánh keo kiệt. Thật ra trách người già keo kiệt thì thật sai lầm. Do không còn khả năng làm việc kiếm tiền, do sức khỏe yếu kém, do thu nhập khó khăn, không còn có dịp tiếp xúc rộng rãi với xã hội, rồi tự thu mình lại cho nên tiệp tặn, chất mọt, đành dậm như là một niềm vui mà thôi. Ta cần thông cảm những người già là bậc cha mẹ của ta cũng như mong con cái có sự hiểu biết, có văn hóa thông cảm lại ta khi ta ở tuổi xế bóng.

Khi con cái khôn lớn, đã xa tổ ấm, thì hạt nhân gia đình chỉ còn lại hai vợ chồng già, họ sẽ càng thêm gần bó. Có những gia đình vợ chồng già sống rất hạnh phúc bên nhau nếu họ có những mối quan tâm chung, có những giải trí giống nhau thì lúc về hưu là cơ hội họ sống chung với nhau nhiều hơn. Có gì vui sướng hơn khi vợ chồng già cùng nghe một bài hát cũ, bên tách cà phê hay ly trà nóng, nhìn người qua lại, họ có thể sống lại cả một dĩ vãng, chia sẻ với nhau

những cảm xúc gợi lên từ bài hát: "đường xưa lối cũ", "mộng dưới hoa" hay "thiên thai" ...

Nghe tiếng mưa rơi, tưởng như tiếng mưa rơi của 30, 40 năm về trước, dưới mái hiên nhà mà họ đã đứng trú mưa rồi quen nhau từ đó. Những kỷ niệm, những dấu ấn không phai trong ký ức - càng lâu càng thăng hoa, huyền nhiệm ... Rồi cùng nhìn đàn con cái đã thành đạt, lập gia đình và hạnh phúc thì vợ chồng già lại càng chan hòa niềm vui ... Cái tình "già" không hừng hực lửa nhưng ấm áp mặn nồng đều có bên nhau, thương lo nhau một cách chân tình. Mỗi người thấy lại như xưa những điều đẹp đẽ mà họ đã say mê ở nhau lúc trẻ như một cặp "trao tài gái sắc". Hơn thế nữa sau những cơn bão tố, tình già lại trở nên đầm thắm, trang nghiêm, mang hương vị mộc mạc, chân chất. Bất đồng dần biến mất, dục vọng bùng bột không còn, lòng ghen tương cũng hết. Cuộc đời đôi bạn "già" như những giòng sông, đầu nguồn nhiều ghềnh thác, càng ra biển càng trở nên nhẹ nhàng trong trẻo. Tình yêu của người già có sự trong sáng của tình bạn cộng thêm sự chăm sóc nồng ấm, cùng đi dẫu đi hết cuối cuộc đời ...

Ngoài tình nghĩa vợ chồng, người già cũng cần có những người bạn thâm giao, biết nhau từ thời niên thiếu. Để thấy rằng trên đời này không ai hiểu ta bằng người "bạn già" của ta. Bạn hiểu tôi như Tử Kỳ hiểu Bá Nha. Tôi cần bạn như Lưu Bình cần Dương Lễ. Bạn là người bạn tốt nhất vì bao giờ cũng là người đến với ta trong những lúc khó khăn, cùng cực nhất của cuộc đời. Suốt một đoạn đường dài của cuộc đời, tôi có biết bao người bạn, nhưng mãi mãi tôi vẫn coi những người bạn khóa 21 là những người bạn tri kỷ để trao gửi những nỗi niềm bí ẩn.

Bạn ơi ! Xưa ta xông pha vào đời, ở thời niên thiếu bằng một bầu nhiệt huyết đầy lý tưởng vì quốc gia, vì dân tộc, thì nay ta bình thản đi vào hoàng hôn cuộc đời như đi vào vùng ánh sáng đã điều hòa, ít chói chang hơn, mắt không bị lóa bởi những màu sắc rực rỡ của bao ham muốn, lợi

đanh. Ta nhìn mọi vật đúng với thực chất của nó:  
tình người .

Để kết luận, một cái tủ lạnh hay chiếc xe hơi xài  
một thời gian khá lâu rồi thì thế nào cũng phải  
đến lúc hỏng hóc chỗ này chỗ nọ. Hư chút đỉnh  
thì sửa, hư nhiều thì "đại tu" - Còn ta năm bảy  
chục tuổi rồi thì cũng giống thế thôi . Cứ chấp  
nhận những tiêu mòn theo định luật của tạo hóa  
để mà vui hưởng tuổi già .

Kim Dung kể chuyện công chúa Tây Hạ kén  
phò mã với câu hỏi: "Hạnh phúc nhất là lúc  
nào?"

Đoàn Dự nói là lúc ở dưới giếng sâu.  
Kiều Phong nói là lúc chặn ngựa thả dê ngoài  
Nhạn Môn Quan.  
Mộ Dung Phục là lúc lên ngôi vua.  
Còn Hư Trúc đó là lúc ở trong hầm nước đá.

Còn ta, ta sẽ trả lời :

Hạnh phúc nhất là lúc tuổi xế chiều mà nợ tang  
bồng đã trả xong, "trang trắng vỗ tay reo" .



### Vui Cười

*Trong một buổi tiệc, bà ày bảo bà kia:  
"Bà đeo nhãn cười lộn ngón rồi,".*

*Bà kia trả lời: "Không, tôi chỉ cười lộn  
người thôi!".*

## Tin Vui

- Gia đình CSV&Q Nguyễn Văn Đông đã làm lễ Thành hôn cho  
Trưởng nam Nguyễn Kinh Luân đẹp duyên cùng Thứ nữ Huỳnh Thị Ánh Tuyết.
- Gia đình CSV&Q Nguyễn Như Chương đã làm lễ Vu Quy cho  
Trưởng nữ Nguyễn Lê Như Nguyễn đẹp duyên cùng Thứ nam Nguyễn Văn Chung.
- Gia đình CSV&Q Liên Khi Gia đã làm lễ Vu Quy cho  
Thứ nữ Liên Thúy Trâm đẹp duyên cùng Trưởng nam Nguyễn Ngọc Sơn.
- Gia đình CSV&Q Phan Văn Thạc đã làm lễ Vu Quy cho  
Trưởng nữ Phan Minh Uyên đẹp duyên cùng Trưởng nam Trần Trọng Khoa.
- Gia đình CSV&Q Lê Văn Dương đã làm lễ Vu Quy cho  
Út nữ Lê Nguyễn Thiên Phương đẹp duyên cùng Thứ nam Phan Văn Hiệp.

# Mây & Tào



**Trương Văn Thành**

Như đã hứa, tao lục lại để chọn mấy tấm ảnh gửi mây xem có in ấn gì được không. Tao cũng không hiểu cơ may nào mà vợ nhà tao còn giữ được vì tao di chuyển liên miên, gia tài cho đến lúc gần đây cũng chỉ là những chiếc thùng giấy (chắc không ai nghèo hơn giữa các bạn cùng khóa – trước 75) . Không hẹn mà gặp, cùng 1B1 lần 1, phòng đầu tiên quay mặt về nhà thờ ngã sáu, đóng cửa chặn ghế không cho Mme Descross vào lớp, GS Đặng Thương chết, cụ Việt chết ...

Băng đi một năm, khi hoàn hồn sau mấy ngày đầu TKS thì lại thấy mây cùng C21. Thuở giờ mây vẫn ồn ào, lớn giọng, còn tao thì im ỉm, và cười trừ ... và mây nhìn lại tấm ảnh C21 chụp trước ngày mãn khóa – mây và tao lại đứng cạnh nhau .

Dù không nói, trầm lặng, ai đến đâu thì tao ráng theo đến đó, nhưng lúc nào tao cũng trân trọng bạn bè, chân thật .



Mỗi tấm ảnh có thể khiến mây liên tưởng đến 1 giai đoạn của đời SVSQ.



-- Ảnh đau khổ, phờ phạc, chán nản, im lặng chịu đựng v.v.. Lúc cắt tóc sau khi bị quần tới tả, ngay khi bước qua khỏi cổng. Kẻ tội nhân trong ảnh là Điền C22, 3 đứa còn lại mây dư biết là ai: Việt, Sĩ và tao.

-- Cảnh đi lãnh quân trang tại Quang Trung của khóa 22, khóa mình cũng thế, khác gì đâu! Cảm giác vẫn y nguyên, và người đứng là C/T Lâm Quang Thơ, CHT lúc bấy giờ .

-- TKS đợt 1, Trịnh Trân C20 bên trái cùng, tất cả hốc hác trông giống mấy chú lính cà, có khi còn thua nữa là . Mấy bà xã lúc đó mà thấy là chạy liễn, chạy xa chứ không phải chạy tới đâu mà ham nghe bạn !

Mày có nhớ phạm điểm nuôi mình 2 năm với chuối Võ Bị, với bản Biệt Kinh Kỳ , với bản gì mà :”Bao giờ, bao giờ anh về mong làm chim đèn hè phố ... “ khiến nhiều thằng chảy nước mắt, lấm thằng rưng rưng trong đó có tao . Thằng ngồi cạnh tao là Khoang C22.



Tao là thằng ăn cơm phạm-điểm nhiều nhất vì tao tự cấm trại rất nhiều vào Chủ Nhật. Vào VB với tiền học bổng 4200Đ của MPC,

2 năm không thăm, không tiếp tế, măn khóa cũng không thân nhân.

Thời gian đi phố nhiều nhất là lúc Quân Y lên học quân sự, có ông chú dắt đi phố, bao ăn, đi chơi ... Ông về lại cấm trại tiếp !

-- Và sau cùng là những ngày háo hức chờ đợi 1 giai đoạn mới, mở màn cho những xúc cảm cực độ trong cuộc đời với tất cả nhiều thứ gánh nặng trên vai .

Thôi, còn sống là may biết tin tức bạn nào còn, yên ổn là mừng, ngoài ra, tâm trạng thằng nào chắc cũng như nhau . Cho tao gửi lời thăm tất cả !

Thân ái,

**Trương Văn Thành**

King of Prussia, PA 05/15/03



# Tái Chiếm Cỏ Thành

## Quảng-Trị



(Tác Giả bài Thơ này là một Thi Sĩ TQLC Không Ghi Tên  
do Nguyễn Kim Thân C21 ghi lại tặng các bạn cùng khóa ở TQLC)

Mẹ ơi! Con đã về bên kia cầu Ái-Tử,  
Bè bạn con đã về trên quận Hải Lăng.  
Chúng con về làm chủ La Vang,  
Nóc giáo đường cờ ta bay phất phới .  
Ôi! Mấy mươi đêm cháy lòng mong đợi,  
Vui hôm nay trở lại quê nhà .  
Nhà điện, phi trường, phố chợ cầu ga,  
Quảng-Trị đó vang lời ca giải-phóng.  
Sông Thạch-Hãn lao xao gợn sóng,  
Sóng nhấp nhô lấp lánh nụ vui cười,  
Và lúa ngô cũng xúc động theo người,  
Chào Quảng-Trị hồi sinh trong chiến thắng.  
Giặc cố bám nhưng bám làm sao đặng,  
Bọn chúng bây phải đền tội xâm lăng,  
Phải trả lời trước lịch sử nhân dân,  
Trước xác chết của đồng bào ta vô tội  
Trước những đống xương khô bên bờ tre bụi  
chuối,  
Những thây ma rải rác khắp quê nhà,  
Những tiếng kêu gào thảm thiết hồn oan,  
Của cháu bé, em thơ, mẹ hiền tóc bạc.  
Tội tình chi mà cuộc đời vỡ nát,  
Những gia đình giây phút bỗng tan hoang .  
Mẹ ơi! Nhớ hôm nào khi giặc Cộng vô làng,  
Mẹ bỏ xóm ra đi khi lúa vừa chín tới!  
Qua bên ni sông còn quay đầu nhìn lại,  
Xa xót trong lòng nước mắt rừng rưng.

Giặc đốt nhà ta, giặc bắt dân ta,  
Bắt gặt lúa của mình dâng cho lũ quỷ .  
Và Quảng-Trị đắm chìm trong máu lửa!  
Giặc đốt nhà thờ, đập lên tượng Chúa,  
Đất Thánh bây giờ thành ổ súng phòng không !  
Mẹ ơi! Nhưng hôm nay cảnh đó không còn,  
Vì chúng con đã về cắm cờ trên đất Mẹ  
Quê hương ta từng bừng mở hội,  
Đất xanh mầm, Quảng-Trị dấu yêu .



# CỦI 21 HỌP KHÓA

*Rủ vợ mau đi, được chỗ hên,  
Gặp đoàn chinh phục đỉnh Lâm-Viên.  
Làng cùi, có đứa lâu quên mặt,  
Nợ nước, nhiều thằng vôi xóa tên.  
Kỷ niệm thuở nào càng nhắc đến,  
Vui buồn nhân đó cũng theo lên.  
Đàn chim xa tổ, từ muôn hướng,  
Gom lại bên nhau, nối cánh liền.*

**Nguyễn Văn Hải**

(Nhân kỳ họp khóa 21, September 2004)



# Không Bao Giờ Hàng Chốt



**Nguyễn Xuân Hợp F21**

Đến năm nay thì cũng được gọi là lục tuần, tôi ngẫm nghĩ lại cuộc đời thì thấy cũng tạm tạm hài lòng, có nghĩa là cố gắng để hài lòng. Vì trong cuộc sống, tôi luôn luôn thua kém bạn bè, gần như là đủ mọi phương diện, tiền tài địa vị kể cả đẹp trai và chiều cao cũng thua .v.v.

Bắt đầu cuộc đời binh nghiệp bằng cuộc lột xác của Tân Khóa Sinh, lúc đó chỉ thấy đâu cũng là cán bộ niên trưởng, phạt và phạt, thôi thì đủ kiểu. Dĩ nhiên là tôi rất cố gắng thi hành lệnh phạt. Bữa đó, sau khi thi hành lệnh phạt chạy, tôi chạy đến trình diện Cán Bộ Trung Đội Trưởng là thi hành lệnh phạt xong. Vị Cán Bộ niên trưởng này hét to lên :” Anh lúc nào cũng chạy về hạng chót !”. Thiệt là không đúng sự thật, vì ngay lúc khởi hành lệnh phạt chạy, tôi đã vọt lên hàng đầu, sau đó có nhiều người chạy qua mặt tôi, nhưng chắc chắn là có một người không thể nào chạy hơn tôi được, tôi quay lại phía sau nhìn, đưa tay chỉ và nói :” Thừa cán bộ tôi hơn thằng này” . Từ đằng xa một người đang hì hục vác cái bụng to nhưt khóa 21 tà tà chạy tới : Nguyễn Minh Hiền ! Rõ ràng là vị niên trưởng cán bộ nói oan cho tôi .

Có một lần tôi được sắp vào đội hình đi diễn binh toàn khóa 21 tại bộ Tổng Tham Mưu cho

ngày Quân Lực 19 tháng 6 năm 1964. Sau buổi sắp xếp đội hình và diễn tập, lúc chờ đợi tập hợp đi ăn cơm chiều, Lê Quý Trấn cười nói :” Hợp, trong hàng quân, tao ngoái cổ lại tìm mày chẳng thấy đâu, về sau tao mới nhớ ra là mày đứng ở hàng chót!”. Mẹ kiếp! Nói xong nó và cả đám bạn đều giả Đại đội F của tôi cười lên khoái trá . Tôi tức giận nói lại :” Ê Trấn! Cái hàng của tao còn trên cái hàng của thằng Lê đức Hoàn với Nguyễn văn Hảo nghe mày!” Gã không có cảm này không biết xấu hổ về cái điều nói sai của nó, trái lại nó tiếp tục trơ trên cười và xin lỗi chẳng có thành thật tí nào :” Tao xin lỗi vì nói sai, tao phải nói lại cho đúng sự thật là mày không xếp vào hàng chót, hàng của mày là kế chót phải không ?” Tụi đều lại cười âm lên, và vì nó nói đúng quá, nên tôi phải “hỉ xả” ngậm bồ hòn làm thinh.

Lần thứ ba tôi cũng bị Phạm Thanh Liêm nói oan cho tôi . Đó là vào cái ngày đọc tên những SVSQ tốt nghiệp Thiếu Úy . Dĩ nhiên trước ngày đó một tuần lễ tôi rất hồi hộp, vì sợ cái cảnh được Quân Cảnh đến tận doanh trại mời đi ra khỏi trường để tốt nghiệp trước ngày mãn khóa, Mai Bá Long ra trường cuối năm thứ nhất, Đinh Gia Rững, Tạ Đức Khâm cuối năm thứ hai .

Cuối cùng tôi cũng được tồn tại đến buổi trưa tập họp chung với Đại Đội, đi lên hội-trường để nghe đọc tên các Tân Thiếu Úy của khóa 21.

Trong lúc đi đến hội-trường, tôi vẫn hồi hộp, biết đâu Quân cảnh chặn hàng quân lại và mời tôi bước ra khỏi hàng. May quá đã đến hội-trường, sau đó được ngồi chờ đợi. Tụi nó cười líu lo, riêng tôi vẫn lo âu, vì tôi rất biết mình, vừa làm biếng học, lại kỹ củ nhiều, biết đâu Quân-Cảnh sẽ xuất hiện tại hội-trường ... và biết đâu ... Và rồi buổi đọc tên bắt đầu, tôi yên trí, giờ này là chắc ăn ! Nhưng thời gian trôi qua lâu quá mà tôi chẳng thấy tên mình được gọi, lắng nghe nữa chỉ thấy toàn là tên tụi nó, tôi lại bắt đầu căng thẳng, nếu như đọc xong mà chẳng có tên tôi thì sao ?

Ngồi cạnh tôi, Thu già, Nguyễn Văn Hảo tươi nét mặt vì tên đã được gọi xong từ lâu, Thuận mặt mâm hơn hờ khều vai tôi :” Ê Hợp! Chắc là mấy ông quên tên mày rồi !”. Tôi càng bấn loạn và quá mệt mỏi ngóng trông nên chẳng còn hơi sức đâu mà trả lời .

Và tiếp tục lắng nghe, đến lúc tôi thấy người tôi như được trút đi gánh nặng, im lặng, khoan khoái ngã lưng vào thành ghế, thở phào sung sướng ... Thu già thúc cùi chỏ vào hông tôi nói :” Mày đó Hợp.” Ngay sau đó thì cả hội trường ồn ào, mọi người đều đứng dậy vì SVSQ Liên đoàn Trường hồ nghiêm khi các vị sĩ quan của Văn Hóa Vụ và sĩ quan Cán Bộ lần lượt bước ra khỏi hội trường. Tên đã được gọi, chắc ăn hơn nữa là cái thúc cùi chỏ xác nhận của Thu Già, cho nên tôi không thể đặt giả thuyết là mình nghe lộn được.

Đại đội ồn ào tập họp đi thoải mái, không đều bước về doanh trại, tụ tập tại sân Đại đội, cười nói vui vẻ chờ cơm chiều . Đứa này gọi đứa kia là Thiếu úy, nào là Thiếu úy Liêm, Thiếu úy Hiền Mập, Thiếu úy Đạt, Thiếu úy “em gái” Phạm Ngọc Tài, Thiếu úy suyễn Hoàng Nghĩa Hội .v.v. ngay lúc đó Thiếu úy Liêm la lớn át giọng mấy đứa khác :” Ê! Còn Thiếu úy Hợp

cầm đèn đỏ ! “. Thế là tụi nó được dịp cười âm lên, tụi nó nói đúng quá, tôi đành ngượng nghịu cười, tự an ủi vậy cũng được, dù hơi quê một chút. May quá ngay lúc đó tôi nhìn thấy khuôn mặt nhăn nhó, với cặp mắt lim dim của một gã đứng hàng cuối cùng trong lần diễn binh toàn khóa ngày quân lực ở Bộ Tổng Tham Mưu, tôi mừng và la to lên: “Ê! Tụi bây nói trật rồi, tao nhớ chắc chắn tên tao đọc xong rồi, tới tên của thằng này là hết!” Tôi chỉ Lê Đức Hoàn, cả đại-đội F cười rộ lên, quay lại phía Lê Đức Hoàn (1) người ruồi gieo máu lửa, vua cờ bạc của Đại Đội F. Như vậy tôi không phải hạng chót, mà là kẻ chót .

Nhưng không phải chỉ riêng đại đội F của tôi hiểu lầm tôi, mà đại đội khác cũng cho là tôi hạng chót khi có vấn đề nào đó được bàn tới . Vào năm 1998, Chiêm Thành Hoàng, Nguyễn Bá Sáng, Đào Ngọc Tố, Lê Tấn Bửu, Nguyễn Châu Bằng ở Massachusetts, tổ chức họp mặt, gia đình tôi và gia đình Nguyễn Đào Đoán từ Connecticut lên tham dự . Sau mấy giờ tâm sự, chọc quê, chửi bới, gần tới lúc chia tay, tụi nó nhẩn nhủ nhau, nào là năm tới con tao ra trường tụi bây tới nhà tao chơi; đứa thì nói năm tới tao làm đám cưới con trai tao, tụi bây tới chơi; năm tới tao gả con gái tụi bây nhớ đi ... Tôi yên lặng vì biết mình, thấy tôi im lặng, Chiêm Thành Hoàng cười to nói : “Ê tụi bay, còn thằng Hợp con nó mới mười tuổi ...” Cả đám cười ồ lên, có thằng nói : “Chờng nào con mày ra trường, nhớ mời tụi tao nghe, con mày nhỏ nhút ở đây, mày cầm đèn đỏ”. Thấy tụi nó nói sai sự thật, tôi chưa kịp mở miệng để chỉnh tụi nó, thì Nguyễn Đào Đoán, lúc này khoảng 54 tuổi nói : “Tụi bây nói vậy, thằng Hợp nó sẽ chỉ tao, con tao nhỏ nhút, chứ không phải con nó.” Lúc đó bà xã của Nguyễn Đào Đất (2) đang mang thai đứa con đầu tiên, tụi nó không thấy, mà chỉ thấy hai đứa con của tôi cho nên tụi nó ba chớp ba nhoáng nhận xét không đúng về tôi .

Điều này xác nhận rằng Hợp không bao giờ đứng hạng chót trong bất cứ lãnh vực nào . Vị trí luôn luôn chiếm được là kế chót !

Để kết luận cho “lập trường” kế chót, tôi xin nhắc lại câu “phương ngôn” của bà xã tôi, nhận xét đúng đắn, chính xác nhất về tôi, không vì tình nghĩa phu thê mà lệch lạc.

Năm nay thằng con trai tôi mười lăm tuổi, học lớp chín . Lúc ở tiểu học, vợ chồng tôi rất vui vì nó học giỏi, điểm cao . Nhưng độ hai năm nay thì càng học càng tệ, làm biếng học, nên report card của nó xuất hiện nhiều điểm C, rồi tiếp tục xuống D, chưa chịu dừng, nó tuột nhanh xuống một điểm F trong cái report card gần đây nhất. Cách đây vài ngày trong bữa cơm chiều, đồng đủ hai vợ chồng và hai đứa con (một gái lớn, một trai nhỏ). Bà xã tôi nói : “ **Cha thì xem rớt, con thì xem đậu !**” .

- (1) Sau khi ra trường được khoảng một năm, tôi nghe tin Lê Đức Hoàn “hy sinh” vì bị con trâu húc. Ngực áo bung ra và bộ bài thì văng tùm lum.
- (2) Năm 1999 tụi tôi lại gặp mặt nhau nữa, tại nhà Đào Ngọc Tố . Tôi được hân hạnh đại diện cho khóa 21 của Massachusetts và Connecticut trao giải thưởng SVSQ xuất sắc nhất của khóa 21 cho Nguyễn Đào Đất, vì đã làm được một việc mà trước đó 10 năm và sau này vĩnh viễn không có SVSQ khóa 21 nào làm được. Tôi trao bì thư tưởng thưởng cho Nguyễn Đào Đất đứng cạnh bà xã đang bồng thằng con trai đầu tiên được vài tháng, và đó chính là công trình đã đưa Nguyễn Đào Đất đoạt giải thưởng.

Riêng phần tôi, tôi mua chiếc xe em bé tặng con Nguyễn Đào Đất. Sau đó gặp lại, Đất nói : “Bà xã tao nói chiếc xe

tốt và chắc chắn.” Tôi đáp : “Vì tao biết mấy cần nữa, nên tao lựa cái tốt để xài được nhiều....”



## **GÓP ĐỜI ĐÃ CẠN**

Ta như những nhánh sông  
chảy xuôi hoài ra biển  
này em có biết không  
vẫn mơ thời cung kiếm

mộng theo người hò hẹn  
nổi trôi mãi nơi đâu  
anh là con thuyền nhỏ  
chở đầy ắp thương đau

ru mình trong nỗi nhớ  
thôi em xin một ngày  
về thăm người nơi cũ  
mùa xuân qua không hay

nào mời em ở lại  
quanh đây khói lửa trầm  
xin góp đời đã cạn  
còn một chút hư không

*TRẦN NHƯ XUYẾN*

# BÁO-CÁO TÀI-CHÁNH

Tính đến ngày 20 tháng 07 năm 2004

## PHẦN CHI:

Trợ giúp Vũ đình Hà c/o Lê H Điểu (700 + cp 5.64) \$ 705.64  
 CSVSQ/K21 VietNam/Tết Giáp Thân \$1350.00

**Tổng cộng chi: \$2055.64**

## PHẦN THU:

	<b>Tiền Quỹ</b>	<b>Kỷ Yếu</b>
<b>Tồn quỹ</b>	<b>\$ 737.99</b>	<b>\$ 280.00</b>
CSVSQ Trịnh Thanh Tùng NL 2003	\$ 60.00	
CSVSQ Trần Ngọc Chánh NL 2003	\$ 60.00	
CSVSQ Nguyễn Thái Dũng NL 2004	\$ 60.00	
CSVSQ Nguyễn Robert NL 2003 & 2004	\$ 120.00	
CSVSQ Lý Văn Lực NL 2004	\$ 60.00	
CSVSQ CtHoàng, LvBửu, NbSáng, NcBàng (giúp VdHà)	\$ 200.00	
CSVSQ Phạm Quang Hậu (giúp VdHà)	\$ 200.00	
CSVSQ Nguyễn ng. Tùng + Trần Q. Duật ( giúp VdHà )	\$ 100.00	
CSVSQ Bùi Bôn + Mai V. Tấn ( giúp Vũ đ. Hà )	\$ 100.00	
CSVSQ Lê Hồng Điểu NL 2003	\$ 60.00	
CSVSQ Nguyễn Kim Thân NL 2004	\$ 120.00	
CSVSQ Trần Quang Duật NL 2004	\$ 70.00	
CSVSQ Châu Văn Kỳ NL 2004	\$ 70.00	
CSVSQ Châu Văn Kỳ Yểm-trợ Đại-Hội 2004	\$ 200.00	
CSVSQ Nguyễn Tr Việt NL 2004 + Đại-Hội (200-5 bank charged)	\$ 195.00	
CSVSQ Huỳnh Duy Thiện Yểm-trợ Đại-Hội 2004	\$ 150.00	
CSVSQ Châu Đông Ấu NL 2004	\$ 60.00	
CSVSQ Đinh Vĩnh Thịnh NL 2004 & 2005	\$ 160.00	
CSVSQ Trần Đăng Khôi NL 2004	\$ 70.00	
CSVSQ Lê Đình Lay NL 2004 & 2005	\$ 140.00	
CSVSQ Trịnh Thanh Tùng NL 2004	\$ 60.00	
CSVSQ Trần Văn Khiết NL 2004	\$ 60.00	
CSVSQ Phạm Như Luy NL 2004	\$ 60.00	
CSVSQ Hồ Tấn Đạt NL 2004	\$ 60.00	\$ 40.00
CSVSQ Lâm đức Vượng NL 2004	\$ 60.00	\$ 40.00
CSVSQ Lê Quý Trấn NL 2004	\$ 60.00	
CSVSQ Phạm Quang Hậu NL 2004	\$ 60.00	
CSVSQ Lê Thắng NL 2004	\$ 60.00	
CSVSQ Nguyễn Hồng Thành NL 2004	\$ 60.00	
CSVSQ Cao Văn Lợi NL 2004	\$ 60.00	\$ 40.00
CSVSQ Liên Khi Gia Yểm-trợ Đại-Hội 2004	\$ 50.00	

**Tổng cộng thu: \$3,642.99 \$ 400.00\***

**TỔN-QŨY: \$3642.99 - \$2055.64 = \$ 1587.35**

\*400.00 Kỷ-Yếu sẽ chuyển giao cho Lê Đình Lay

**Thông-Báo:** Niên Liễm và yểm-trợ Đại-Hội:

Bùi Văn Trọng  
6809 Greenway Chase Street

Lưu-niệm Kỷ-Yếu:  
Lê Đình Lay  
8619 Grand Knolls Dr.

# Một Thoáng Về

Vũ Xuân Sơn



Nguyễn Bá Sáng, C-21

Trong số những người bạn K21 cùng về SD 22 BB với tôi có lẽ tôi thân với Vũ Xuân Sơn nhất, và tôi với anh có khá nhiều kỷ niệm. Khi còn là SVSQ, chúng tôi chưa thân với nhau lắm, chỉ thỉnh thoảng ra phố gặp nhau, chào hỏi cà cùng nhau đi ăn phở Đắc Tín hoặc phở Bằng, hay đi uống cà phê Tùng v.v... Nhưng từ khi chọn đơn vị, tôi và Sơn cùng về SD 22 BB, chúng tôi khăng khít nhau hơn.

Sơn dáng người tầm thước, trắng trẻo đẹp trai, ăn nói có duyên, đặc biệt là chẳng bao giờ anh biết buồn phiền hoặc lo sợ ... Gia đình Sơn người miền Bắc, rất đạo đức và nề nếp; mẹ và mấy bà chị của Sơn thương anh vô cùng, lo cho Sơn từng li từng tí .

Sau khi nghỉ phép mãn khóa 15 ngày, chúng tôi đi cùng chuyến bay ra Qui Nhơn để trình diện đơn vị . Trời mùa Đông, mưa phùn rả rích; con đường từ Qui Nhơn đến cầu Bà Di, nơi Bộ Tư Lệnh SD 22 đóng, rất gồ ghề và sinh lầy, chiếc xe Lam 3 bánh nhồi lên nhồi xuống mãi mới đưa chúng tôi đến nơi ... Chúng tôi vào phòng Tổng Quản Trị, nơi đây Thiếu tá Hoàng, Trưởng phòng, tiếp chúng tôi và hướng dẫn đến Câu Lạc Bộ Sĩ Quan để ăn, vì trời cũng đã gần trưa rồi . Ông cho biết cũng có mấy anh K21 đang chờ để trình diện Đại-tá Tư Lệnh. Cố Thiếu tướng Nguyễn Văn Hiếu lúc ấy còn là Đại tá đang là Tư Lệnh SD; ông là CSVSQ K3 ĐàLạt nên rất ưu ái khóa đàn em; các tân SQ ĐàLạt mới ra

trường phải trình diện ông để ông gặp gỡ và nhấn nhủ đôi điều ...

Ngày hôm sau chúng tôi tất cả 9 người được dẫn lên trình diện Tư Lệnh. Ông rất nhân từ và hòa nhã, vui vẻ bắt tay và hỏi han từng người . Tôi còn nhớ khi ông bắt tay Sơn và hỏi Sơn muốn về Trung đoàn nào . Sơn hiên ngang trả lời:” Thưa Đại tá, Trung đoàn nào cũng đánh giặc, Đại tá cho về Trung đoàn nào cũng được”. Ông gật đầu mỉm cười :” Đúng là tác phong Võ Bị ĐàLạt “. Và tất nhiên Sơn và tôi về TrĐ 40, nơi địa đầu giới tuyến của QĐ 2 lấy đèo Sa Huỳnh làm ranh giới với QĐ 1 .

Sau khi đã cơm hàng cháo chợ và ngủ đậu ở nhà anh Chất, bạn tôi và nhà NT Hà Đại Đức K20 bốn ngày mà không có chỗ trực thăng đi Bồng Sơn, chúng tôi hết tiền và buồn bã, lại nghe đồn rằng trực thăng H34 bây giờ đổi tên là H500 rồi, mấy anh nhà binh cứ đợi dài cổ ra . NT Đức hỏi: “ Tụi bay còn phải đợi lâu lắm, sắp tới Noel rồi, có muốn về Saigòn du hý dăm ngày thì tao giúp “. Tôi và Sơn đồng ý ngay .

Mười giờ sáng ngày thứ năm sau khi đặt chân đến Qui Nhơn, chúng tôi lại có mặt ở Tân Sơn Nhất; tôi thì hồi hộp lo sợ, nhưng Sơn rất bình tĩnh, thản nhiên như không. Sau 5 ngày, vừa hết Noel, chúng tôi ra lại Qui Nhơn. Saigòn - Qui Nhơn 600 cây số đi nhanh hơn Qui Nhơn - Bồng

Sơn số 85 cây số . Chúng tôi phải đợi thêm 2 ngày nữa và năn nỉ lắm mới được đi ...

Sau khi trình diện Trung tá Nguyễn Bá Thìn tự Long, TrĐ Trưởng TrĐ 40, Sơn được phân phối về Tiểu đoàn 3, tôi về Tiểu đoàn 2. Hồi đó K21 còn có Thiên, Khương về TĐ 1, Ánh về TĐ 2, An, Ân về TĐ 4 ... Về TĐ 3 Sơn chiến đấu rất gan dạ và chỉ huy Trung đội rất vững vàng, thuộc cấp nể phục và thượng cấp tin tưởng, hài lòng. Anh được đề cử làm ĐĐT rất sớm và gạt hái được nhiều chiến công. Những đơn vị của VC từ Dương Liễu đến Hoài Ân , từ An Lão đến Tam Quan đều khiếp vía khi nghe ĐĐ của Sơn đến hành quân ... Đã có lần Sơn được gọi về làm việc tại Bộ Tư Lệnh SĐ, nhưng anh từ chối nói rằng chưa đủ 2 năm tác chiến nên chưa muốn về . Người yêu của Sơn là ái nữ của một vị Đại tá Chỉ huy Trưởng một quân trường cũng nổi tiếng cũng muốn anh kết hôn với con gái ông và ông sẽ đưa anh về phục vụ dưới quyền ông. Nhưng Sơn tâm sự với tôi là anh chưa nghĩ tới điều đó ... anh say sưa tác chiến và thích làm ĐĐT ...

Với nhiều chiến công và giữ chức vụ ĐĐT trên 6 tháng, anh được Tiểu đoàn Trưởng và Trung đoàn Trưởng chạy thăng cấp Trung Úy đặc cách vào đầu năm 1968 ; trước tết Mậu Thân độ 1 tuần, anh được phép về thăm gia đình, sắp sửa hết phép thì VC tổng tấn công vào Saigon và các thành phố lớn, làm anh bị kẹt không có phương tiện trở về đơn vị, anh đã trình diện bộ TTM để cùng các quân nhân vì các lý do khác bị kẹt không về đơn vị được đi hành quân đẩy lui áp lực địch ở ven đô ... Một tháng sau anh mới có phương tiện trở về đơn vị .

Về đơn vị được một thời gian ngắn, Tiểu đoàn của Sơn được lệnh về trấn đóng ở Tam Quan và ĐĐ của anh đến đóng ở Đồi 10. Trong thời gian bình định phát triển này, ĐĐ của Sơn có nhiệm vụ bảo vệ an ninh, ngăn chặn địch xâm nhập vào các làng Gia An, Gia Hựu, An Quý, Hoài

Châu , An Đỗ, không cho chúng thâm thóc gạo hoặc bắt dân công đi tải đạn, lương thực . Hàng ngày anh dẫn ĐĐ đi hoạt động, điều nghiên các đường xâm nhập của VC. Tối đến anh thường dẫn 5 toán, mỗi toán 5 người có máy truyền tin, đi thả ở các trục mà anh biết VC về để hoạt động; thả xong 4 toán là anh trở về đồn với toán cuối cùng; chiến thuật này đã làm hao tổn bao du kích cũng như chủ lực tỉnh, huyện của VC, hậu cần của chúng không được tiếp tế, gần suy sụp ...

VC điên cuồng, tìm cách trả thù; một đêm kia, bọn VC đã rải nhiều đại-đội để phục kích các đơn vị của Sơn. Trong cái mờ ảo của bóng đêm, Sơn âm thầm dẫn toán cuối trở về đồn và anh bị lọt ổ phục kích của địch, mãnh hổ nan địch quần hồ, lực lượng trừ bị của anh đã tràn xuống cứu nhưng hơi muộn, anh bị trúng đạn, vết thương quá nặng, người Sỹ-Quan trẻ, đầy nhiệt huyết đã tử trận đêm đó, anh là người khóa 21 đầu tiên đã hy sinh tại TrĐ 40/SĐ22 BB. Cùng ngày hôm ấy, quyết định thăng cấp Trung Úy đặc cách của anh về tới SĐ, bộ TTM đã vinh thăng anh Vũ Xuân Sơn Cố Đại Úy với Đệ Ngũ Đẳng Bảo Quốc Huân Chương kèm Ngành Dương Liễu

Xin kính cẩn nghiêng mình trước anh linh của cố Đại Úy Vũ Xuân Sơn và các bạn K21 đã hy sinh cho Tổ Quốc, xin chia buồn cùng thân quyến các bạn; dù cố Đại Úy Vũ Xuân Sơn đã ra đi từ năm 1968, nhưng hôm nay tôi viết lại bài này có lẽ đã khơi lại niềm đau của gia đình anh cũng như gia đình các bạn khác; tuy nhiên trong nỗi đau buồn đó chắc có phảng phất niềm kiêu hãnh của những người có con, em, chồng, cha đã “Vị Quốc Vong Thân” ...

**Tự Thăng Để Chỉ Huy**

# Hội Ngộ Hiếm Quý



**Hoài Quốc**

Cất cánh Atlanta. Bay một bề ngang nước Mỹ. Đáp phi trường Los dưới trời sương khuya thứ sáu, sau 5 giờ bay. Khoảng 5 giờ chiều chủ nhật Hùng gọi, bảo sẵn sàng ngay để Hùng lái xe đưa đến chỗ hẹn. Khi chúng tôi đến, các anh chị đã hội tụ. Chúng tôi chào các bạn, các chị mà lòng như rộn lên một niềm vui khó tả.



Thì ra, chỉ bằng điện thoại, đôi khi từ ông đại diện, có lúc gọi nhau theo lối dây chuyền, chứ không cần thư và thiệp mời gì cả. Các anh chị đã đến, lẹ không thua chi một đơn vị phản ứng nhanh của nhà binh. Hẳn nhiên, còn thiếu nhiều khuôn mặt thân thương. Hồ đăng Xứng, Hoàng Nga, anh chị Cẩn, anh chị Khôi, Kim Truy vv...giờ này đang ở đâu?

Phạm Quang Hậu, với dáng hiền và trầm mặc muôn thuở. Các anh chị khéo chọn ông Đại diện. Như vậy, chúng tôi được gặp mặt 8 chị. Đặc biệt, chị Đồng duy Hùng, đi làm về muộn, mệt nhọc suốt ngày với công việc, vẫn đến với Hùng, với các chị và anh em đang ở điểm hội tụ. Phạm quang Hậu, Trần gia Bảo, Trần duy

Biên, Lê quý Trấn, Nguyễn Đắc Song Phương, Nguyễn Trung Việt, Võ văn Đức, Lý văn Lực, Đồng duy Hùng, Phạm như Luy. Anh chị Nguyễn Khắc Thuận từ Houston đến cũng đã có mặt sau đó (Tiếc là khi chụp hình lưu niệm, Thuận và chị đã rút lui trước đó, nghe Thuận nói chị bị đau chân).

Thế là câu chuyện được thời, như bấp ran, được mô tả là phong phú. Không có MC, nhưng hầu như mọi ù lì đều có góp lời, góp ý trong buổi tương phùng không hẹn trước này. Phải nói, người có công tạo được nhiều thú vị cho anh em bằng câu chuyện, không thể quên được Song Phương và Lê quý Trấn. Trấn kể mấy đoạn về các sĩ quan cán bộ khi về trấn nhiệm ĐĐ/ F, là lập tức phân loại máu LQT. Sau khi chia tay với anh em, Trấn đâu có biết là khi trên xe, tôi thăm ý cười vang một mình. Thậm chí, bà xã mình phải sờ trán để xem tình trạng của mình có ổn định không ?...



Lại Trần gia Đại Nhân, sau cái thủ tục bắt tay, vui mừng chào hỏi, cũng có ngồi vào bàn nghiêm chỉnh. Nhưng anh chàng nghệ sĩ đẹp trai

và nổi danh tài hoa này bỗng biến mất. Khi tái xuất hiện thì hai tay đã vô cùng bận rộn với 2 chai Hennessy. Đường nhiên rượu mời thì chủ tịch họ Trần cũng làm ra vẻ chia đều anh em nhưng cái tài là ở chỗ cứ châm cho thằng bạn phương xa tới, mà không ai phát hiện được. Cảm ơn nhiều nghe Anh chị Bảo. Tháng 9, gặp lại trên DC sẽ cố gắng hơn để tiếng sáo thật sự quyện vào giọng ngâm thơ trác tuyệt và độc đáo của chị. Còn Bảo, nhớ đọc tấu Guitar bản Cô-zy cho tụi này nghe lại mới được. Đang “hát khúc đồng môn giữa cuộc say”, lại cảm động khi Trần Văn Khiết, vì kẹt công chuyện không đến được, đành gọi cell Hậu để nói chuyện với Lê Văn Dương. Khiết tỏ lời ảm ức khi không đến được. Mấy lời qua điện thoại, Khiết đã đong đầy tình nghĩa với thằng bạn xa cách trùng trùng, nay có cơ hội gặp nhau nhưng đành để tuột tầm tay...Thôi, cố gắng gặp nhau ở DC nghe anh chị Khiết.

Vui với bạn ở Nam Cali, lại nhớ lần đến Bắc Cali, Houston và DC... Nhớ Houston! 3 lần tôi đến, đều phải chấp hành luật lệ nghiêm khắc của địa phương này. Luật không thành văn bản, nhưng rất nghiêm. Đó là điều luật qui định, tiền GA khi đem theo qua Houston, không được móc ra sử dụng. Áp dụng gần như nghiêm minh tuyệt đối trong những lúc rủ nhau đi ăn uống, nhất là khi có sự hiện diện của Lê Đình Lay, Hồ Tấn Đạt, Võ Minh Hòa v.v... Khi lên DC, qua CA, điều

luật này vẫn được áp dụng một cách tuyệt đối...Không tin, xin cứ hỏi Lê Đình Lay, Trần Quang Duật, Phạm Quang Hậu... Không biết đến bao giờ các bạn mới ghé qua Georgia, để cho gia đình chúng tôi được dịp áp dụng bộ luật đặc biệt như tại các vùng trời vừa kể. Ước mong quý anh chị “cùi 21” nào đến thăm Atlanta, nhớ ở lại với gia đình chúng tôi. Mùa Hè 2003( năm ngoài ), tôi có biên thư mời gửi lên D.C., nhưng không được đáp ứng, nghĩa là dân Thủ đô còn chê Atlanta. Vả lại, khi cơ duyên chưa đủ, thì mấy thuở ước mơ thành tựu? Phải không anh chị Duật, Tùng, Ngọc, Trọng...?

Nay nhân dịp viết mấy giòng về chuyện một lần được gặp nhau, xin nhắn với quý ù lì 21, bất cứ ở nơi đâu trên hành tinh này, có ý định thăm Georgia Atlanta, quê hương của tác phẩm Cuốn Theo Chiều Gió, hãy gọi ngay cho Dương (1) 770-925-1504. Mong lắm thay!

Cái tật nói lung tung, suýt quên gửi lời cảm ơn tất cả các bạn và các chị Nam CA mà Phạm Quang Hậu là trưởng xóm. Lý do cảm ơn: “đã tạo điều kiện cho chúng ta gặp nhau”. Hiếm quý vô cùng! Hẹn nhé, tháng 9-DC.

Atlanta, tháng-tư 2004,  
**Lê Văn Dương G21**

## **Tin Buồn**

Được tin Nhạc mẫu bạn **Nguyễn Đăng Lâu** là:

Cụ bà **Tôn Nữ Thị Tứ**

đã thất lạc tại Việt Nam ngày 15 tháng 1 năm 2004. Hưởng thọ 80 tuổi.

Đại diện CSVSQ/ K21 và gia đình, chúng tôi thành thật chia buồn cùng bạn Nguyễn Đăng Lâu. Nguyện cầu hương linh người quá cố sớm về nơi vĩnh cửu.

# Dấu Tiếng Ơi!



Tao viết bài này dưới hình thức của một bức thư gửi đến mày và các niên trưởng “Khóa 21 ù lì” để gọi lại những kỷ niệm của ngày xưa thân ái tại trường Mẹ và trường đời. Có lẽ không ai có một thời gian dài gần gũi nhau như tao với mày, trong suốt chiều dài của tuổi trưởng thành, trong cơn binh lửa ngút trời của quê hương. Mày đừng thắc mắc tại sao tao lại gọi là các niên trưởng khóa 21. Chuyện gì cũng có nguyên nhân hết. Nếu mày muốn biết vì sao thì mày cứ phôn cho tên Liên đoàn trưởng Lê đình Lay thì rõ ngay thôi. Nhưng tao suy nghĩ kỹ và tao cần bạch hóa vấn đề này cho các niên trưởng khóa 21 biết luôn.



Như thế này nhé, con gái của Mai văn Tấn đại-đội D của trung úy Phan thanh Trân lấy chồng tại Houston, TX; gia đình tao được mời tham dự nên khăn gói quả mướp lái xe 17 tiếng đồng hồ từ điểm xuất phát đến mục tiêu khách sạn Marriot Court Yard. Đến nơi được tiếp đón một cách thật nồng hậu và đầy chân tình của các

niên trưởng Hải, Hòa, Lay, Thiện, Định, Chánh và còn nữa nhưng tao già rồi không còn nhớ được nhiều, nếu thiếu niên trưởng nào thì cho tớ xin lỗi, còn không cho xin lỗi thì cứ đưa nhau lên phòng tập Thái cực đạo nhà H hoặc nếu kẹt thì ra Vũ Đình Trường cũng được, chứ đừng để trong bụng mà ám ức hoài thì đời mất vui.

Rồi trong đám cưới khi niên trưởng Khương (tao không nhớ hẳn ta thuộc đại đội nào nhưng nhớ mặt quen quen) bước vào, tao ngỡ ngỡ không nhớ hẳn là ai, đang phân vân chưa biết chào như thế nào thì tên liên-đoàn Lê đình Lay của Đại úy Trần Mộng Di nhanh nhẩu giới thiệu với tao: “Đây là niên trưởng khóa 20” tức thời cái “máu niên trưởng đàn em” trong tao nổi dậy mãnh liệt, tao rất lễ phép và lịch sự nói “Chào niên trưởng” rồi đưa hai tay nắm lấy tay niên trưởng Khương thăm hỏi một cách chân tình “Niên trưởng và gia đình có khỏe không, lâu quá mới có cơ hội gặp lại niên trưởng”. Khương khuôn mặt vẫn không thay đổi ôn tồn đáp lễ “Sao Bồn khỏe không gia đình thế nào?”. Tao nhỏ nhẹ đáp lại “Thưa niên trưởng gia đình tôi khỏe, để tôi giới thiệu nhà tôi và các cháu với niên trưởng”.

Trong lúc tao thật thà ăn nói lễ phép lịch sự với niên trưởng Khương thì tao nghe tiếng cười nói rúc rích sau lưng. Tao quay lại thì gặp những khuôn mặt đã kể trên còn thêm Hồ Sắc, Đình gia Rững, Liên khi Gia nữa chứ, tao ngỡ ngác không hiểu vì sao các tên này nhìn tao chòng chọc và cười thoải mái, tao hơi ngỡ ngàng. Có lẽ cảm thấy đã quá đủ và không muốn tao nổi cổ lỗ mất vui

thì sao nên các niên trưởng ù lì tha cho tao rồi tên LĐT Lê Đình Lay bèn lên tiếng “Niên trưởng nào mà niên trưởng, thằng Khương đại đội G hay F hoặc E, H (tao không nhớ) khóa mình đó, bọn tao thử mày coi mày còn nhớ không thôi, nó mà niên trưởng cái gì!” . Thế là mồm tao phả xạ một tràng tiếng Germany cánh tay đưa cao nắm đấm về phía Khương thì nó đã nhanh chóng lùi lại mấy bước núp sau lưng tên niên trưởng Định (biệt kích), rồi tên này sau đó được tao và Tấn Lé tặng cho một biệt hiệu để đời mà chỉ tao với Tấn Lé biết thôi, vì nếu có để nó biết thì nó sẽ giận lắm – gọi là “Định Máy Lạnh”, hay Định Air Conditioning cũng thế mà thôi, không khác biệt gì – tao sẽ trở lại nguyên nhân nào có cái danh hiệu đó ở những bài sau .

Đó là nguyên nhân vì sao mà tao lại lễ phép xưng hô với đồng niên là niên trưởng là vậy đó . Bây giờ tao chắc hẳn mày đã hiểu rồi chứ Dầu Tiếng – đó là kỷ niệm ở Houston, TX.



Trước khi đi vào chuyện của tao với mày tao cũng muốn cho mày biết thêm là tao cũng đã làm một chuyến du hành qua Cali – Golden State – Orange County để thăm các niên trưởng ở vùng biển Pacific cho trọn nghĩa Đệ-Huỳnh. Đón tao và gia đình tại phi trường LA là Việt Nhi, phu nhân và đứa con út của niên trưởng Việt Nhi .

Gần 35 năm mới trở lại Cali tao thấy thay đổi nhiều quá . Tao không nhận ra chỗ nào cả, 35 năm rồi còn gì, từ lúc mái tóc còn xanh, bầu nhiệt huyết còn đầy ắp với giấc mộng “tang

bồng hồ tử nam nhi trái, cái công danh là cái nợ nần”, rồi theo thời gian mới nhận rõ “Quốc gia hữu sự, thất phu hữu trách” cho đến bây giờ thì ôi thôi “Mỹ nhân tự cổ như danh tướng, bất hứa nhân gian kiến bạch đầu”. Đầu trắng nào trắng này bạch hết rồi, nhất là đầu trắng Hiền Trắng (í không phải Hiền Đen thiết giáp chứ) tự là Xà Phòng Sát thì trắng quá đi thôi!

À, đến đây tao mới nhớ ra mày dạo này trông trẻ và đẹp trai hẳn ra “tóc mày hãy còn xanh, tóc mày hãy còn xanh” lại thêm một thân hình xi-po nữa chắc là khối em còn mê mày như “thần vệ nữ vũ sexy” gì Uyên đó tao không nhớ rõ – đeo mày như là SAM, mày có biết con SAM ở dưới biển không Dầu Tiếng ? Nếu mày chậm hiểu thì có thể hỏi niên trưởng Việt Nhi, niên trưởng Hùng Mất Sâu hay Lý Đại Ca thì biết ngay và còn nhiều niên trưởng rất professional về ngôn ngữ ấy mà nói ra thì sợ mấy bà chị nổi máu Hoạn Thư rồi trừng trị đích đáng tới nơi tới chốn thì cũng tội cho các niên trưởng ù lì ấy . Tuy rằng tên nào cũng “sáu bó” trở lên nhưng cái món ấy thì còn trẻ trung cho nên vẫn còn “car pool, car biếc” lung tung.

Nói tới đây tôi yêu cầu niên trưởng Việt Nhi và phu nhân không được cười . Rồi Lý Đại Ca với “chiến sĩ gái” tên Thương nữa chứ! Ôi thầy nào thì trò ấy! Mà Dầu Tiếng, Việt Nhi, Hùng Mất Sâu và Phạm Công Cẩn Đại Ca là đệ tử tông truyền của Lý Chương Môn của môn phái “Nịnh Đằm”, nhưng không nịnh bà xã bao giờ mà đi nịnh người ta thôi, trước lạ sau quen mà lì! Đường nào cũng đến LYMA hết, í quên không phải LYMA mà là LA MÃ” – Xin lỗi nhé quý niên trưởng.

Viết đến đây thì manager nó đứng đằng sau lưng tao lúc nào không biết, nó thấy tao cứ hứ hoáy liên tục thì hỏi “What are you doing, Sir?” – nó thường gọi tao bằng sir vì tuy là worker nhưng tụi nó biết tao là lính, là SVSQVB, là Marine Corps nên rất nể – tao thẳng thắn trả lời “I am writing a letter to my friend” “Why are you writing a letter while working, why you don’t do

it at home ?” tao bực mình trả lời “I don’t have time” “What do you do on your day off ?” – “I have to take care my wife”, nghe tao nói như vậy hẳn cười rồi nói “You’ re the man” rồi bỏ đi .

Tao cũng ngưng viết ở đây, nhưng tao sẽ viết tiếp trong những bản tin sau . Như thế để cho mày hiểu rõ lòng tao, mày thúc tao viết nhưng nào tao có biết viết gì đâu, mà đã lỡ hứa với mày rồi! Mày đòi như đòi nợ nên tao chịu không nổi đành phải nhắm mắt đưa chân “thử xem con tao xoay vần đến đâu”.

À Dầu Tiếng ơi, đặt bút vào là viết tao không có thì giờ đọc và coi lại, mày toàn quyền sửa chữa, miễn là giữ ý chính cho tao để tao còn viết tiếp tục trong những số tới . Nếu tao còn cảm thấy có thể viết tiếp được. Mục đích bài này tao viết cho các niên trưởng ù lì Houston trước, bài tới tao sẽ viết về Cali . Sau đó mới tới tao với mày hay Bồng Sơn và Dầu Tiếng cũng dzậy thôi

**(Chưa ngưng, còn viết tiếp!)**

Tên boss của tao làm tao cụt hứng, định ngưng viết tại đây nhưng nghĩ lại tao thấy phục mấy vị niên trưởng ù lì đã từ bỏ tính ù lì để chấp nhận làm đại diện khóa, thư ký, thủ quỹ vv...và vv. .. để cố giữ lại một thoáng hương xưa của đồng môn đồng lớp nên khóa ù lì còn tồn tại đến ngày nay, để có những buổi họp khóa vui vẻ thân ái như mấy năm qua và sắp tới tại VA và Washington DC. Vì thế mấy niên trưởng ở tận cực West Cali và cực Nam TX nên khăn gói đến tham dự Đại Hội Quân Hùng cho đông đủ kẻ hoành công quảng cáo của Dầu Tiếng (nói dai như đĩa đói, nói mãi nói hoài thôi!. Một với nó quá, nó nói đến nỗi cóc trong hang cũng phải nhảy ra . Dầu Tiếng ơi có thể tao đề nghị với tổng thống Bush cử mày làm envoy của ổng qua Middle East để hội đàm với bọn tay chân loyalist của

Sadam H. và bọn Thug của Shiite (Sadr) cho mày có cơ hội cãi chầy cãi cối với tụi nó nhé).

Tao với mày còn nhiều ân oán giang hồ lắm mà chưa giải quyết được gì cả, rồi sẽ “có một ngày cho chúng mình” nghe em. Tao chờ Việt Nhi, Hùng Mất Sâu, Nguyễn Thái Dũng, Lê Quý Trấn và đại ca Khỉ Vàng hội tụ lại là tao sẽ cho mày một trận tới tả như B52 ném bom vào quận lỵ Triệu Phong, mở đường cho cuộc đổ bộ năm 1972 có một không hai của Tiểu-Đoàn I TQLC trong Quân Sử của QLVNCH, mà mày lúc bấy giờ là trưởng ban 3, tao đại đội trưởng đại đội II. Mày cố vấn cho Thiếu Tá Nguyễn Đăng Hòa tiểu đoàn trưởng và Thiếu Tá Nguyễn Cao Nghiêm tiểu đoàn phó chọn đại đội của tao làm lực lượng tiền xung kích đổ bộ đầu tiên vào mục tiêu nằm trong vùng đất địch.

Với lý luận lấy từ quyết định của Tướng Ngô Quang Trưởng và Tướng Bùi Thế Lân khi chọn lựa sư đoàn TQLC và tiểu đoàn I nhận lãnh trách nhiệm của những Kinh Kha thời đại . Xưa kia Kinh Kha sang sông Dịch, giờ đó tao với mày sang sông Vĩnh Định, Quảng Trị . Ôi cũng được, không sao phải không mày . Nhưng cũng nhờ mày thương tao đưa đầu tao vào cho VC đập nhưng lại là cái may cho tao vì địch chưa biết tao chọn landing zone nào nên không thể điều chỉnh hỏa lực pháo kịp thời nên tao và con cái tao mới còn nguyên vẹn để chiếm bìa làng làm đầu cầu đón bộ chỉ huy tiểu đoàn xuống sau bị pháo nó làm cho tới tả, và mới đưa được mày và Hòa Râu vào bìa làng. Tao nhường hầm trú ẩn cho Hòa Râu và mày rồi tiếp tục tiến về bờ sông Vĩnh Định thì suýt bị một loạt phòng không 12 ly7 của nó xối tãi . Nhưng số tao còn hên, tao xung phong nhanh quá đến nỗi tên xạ thủ nó cuống quít bám cò thì chú đệ tử ruột của tao Hùng Sumaco bị lãnh một viên lòi ruột ra ngoài nhưng vẫn còn sống. Bị lộ mục tiêu ổ súng phòng không 12ly7 và 37ly bị xối tãi ngay lập tức bằng những trái lựu đạn M26 và hàng loạt M16, M18. Bọn chúng khiếp quá nhảy xuống bờ sông bơi lồm ngồm , thế là lại làm môi cho 2

khẩu đại liên M60 của hai trung đội tác chiến 1 và 3 của tao bắn chéo cánh sẻ . “Sông Vĩnh Định loáng máu tươi, Đồng Tháp vắng bóng hồng thì mây yêu ai” hả Dầu Tiếng, giờ đó chỉ có tao với mây mà thôi, nhưng không ngờ thánh nhân ưu đãi kẻ khù khờ như tao . Dưới hầm tao đóng BCH có một bóng hồng của em nữ sinh trường Nguyễn Hoàng QT bị kẹt lại và VC trang bị cho em khẩu carabine M2 để bắn máy bay F4, F105 từ hạm đội 7 và trực thăng HU1B và HU1D của Cần, của Hòa, Đạt và bắn luôn cargo C130 của tên Liên đoàn Trưởng Lê đình Lay thế mới hách chữ . Thế là trong lòng lửa đạn ngút trời mỗi tình đã chớm nở (hoa nở trong lòng địch).



Nhưng như tao đã nói tao không hấp thụ được những bí truyền của Lý Chương Môn, nên cuối cùng chỉ còn là “thoáng mây bay”. “Từng người tình bỏ ta đi như những giòng sông nhỏ, ôi những giòng sông nhỏ ...” . Nhờ thế cho đến ngày hôm nay tao vẫn được bà xã tin tưởng tuyệt đối về phẩm chất đạo đức. Không giống mấy niên trưởng ù lì khác thích gieo rắc những mầm sống vui trên vụn nẻo đường đất nước, mà mới đây trong cuốn Paris by Night (tao không nhớ là số mấy) hai MC Nhận, Duyên đã nói rằng :”Đàn ông thường thích ăn quà, cho nên vừa phải vừa quà vừa cơm, nhai cơm như thể nhai rơm, cho nên cứ phải vừa cơm vừa quà !”. Rồi là :”Chồng tôi không thích ăn quà, đi đâu rồi cũng về nhà ăn cơm, Con bò trợn kiếp nhai rơm, Chồng tôi trợn kiếp ăn cơm của Bà”. Cũng vì thế mà nhiều

đệ tử đã xuất sắc vượt qua mặt Lý Sư Phụ về khoản này . Nãy giờ tao đã để cho ý tưởng chạy lung tung nên không tập trung vào chủ đề được, à mà đâu cần, tao chỉ tạp ghi thôi, đâu có viết tiểu thuyết đâu ?!

Dầu Tiếng ơi, mây cố gắng mồm loa mép dài mời cho bằng được group niên trưởng Houston TX có mặt đầy đủ nhé để tao có cơ hội thù tiếp các niên trưởng đặc biệt như Thiện, Lay, Hòa, Chánh, Hải, Rững, Khương, Định và Liên Khi Gia . Mới gặp Liên Khi Gia tại nhà Chánh. Sau mấy chục năm xa cách là niên trưởng phán một câu nghe lạnh mình liền : “Mây có gốc Bùi Dinh bạn cùng khóa với CHT Đỗ Ngọc Nhận nên mới được chọn về TQLC”. Rồi thế là niên trưởng làm thêm mấy comsonmation Hennessy lại phán tiếp : “Mây không có gốc thì làm gì về được TQLC”. Ông trời ơi tưởng về đâu ngon lành thì còn cần đến gốc rễ chứ về TQLC thì “sống hùng sống mạnh nhưng chẳng sống dai” đâu . Bằng chứng là gần 20 niên trưởng khóa ù lì nón xanh áo rằn ri trông thật oai phong lẫm liệt, từ 1966 đến 1975 mấy mạng trở về lòng đất mẹ, còn lại là sứt que gãy gọng cho đến giờ phút chót thì chỉ còn 3 mạng Bồng Sơn, Dầu Tiếng, Vân Nam đang ngoi ngóp trực chiến với VC. Như thế mà gốc rễ cái nổi gì hả niên trưởng Liên Khi Gia? Chưa hả dạ LKG làm thêm mấy ly nữa rồi cũng nghe lời dỗ ngọt của bà niên trưởng “Thôi về, rồi mai uống tiếp anh”. LKG háng hái đứng dậy chào từ giã mọi người và bước ra cửa, rồi lại quay lại làm thêm hộp nữa rồi lại bắt tay chào từ giã, bước ra cửa, quay lại làm tiếp mấy hơi nữa rồi bắt tay nói lời từ giã, rồi lại quay lại cứ thế cho tới lần thứ bảy hay thứ tám gì đó hiền nội của hấn mới đưa hấn ra xe được. Thật là ớn ăn quá. Như còn chưa đã, niên trưởng ló đầu ra cửa xe phán tiếp “Tao hôm nay không được khỏe, mới chừng đó mà cảm thấy mệt. Hẹn “thằng lính thủy đánh bộ” ngày mai!”. Tao xoay qua Thiện – Quận trưởng Chợ Gạo (hấn là thằng cùng khóa duy nhất ở tù với tao lâu nhất. Sau này còn gặp thêm niên trưởng Nguyễn Robert, Nguyễn Hồng Thành và đại niên trưởng Lê Quý

Trấn) nói : “Nếu tao là hiền nội của hấn chắc tao cho nó knockout rồi đưa nó lên xe để hơn là cứ lẻo đẹo theo nó đi chào từ giã mọi người năm lần bảy lượt”.



Đến đây làm tao nhớ đến niên trưởng Lê Quý Trấn, gặp tao trong tù là lên mặt dạy đời ngay “ĐM, mày muốn còn sống có ngày về gặp vợ gặp con thì bớt cái mồm mày lại . Nó thủ tiêu mày lúc nào không biết đó” . Tao im lặng lắng nghe lời dạy vàng ngọc đó rồi thầm nghĩ “chân mình lấm đất lê mê, lại cầm bó đuốc đi rê chân người!” Nó có thua gì tao đâu Dầu Tiếng, còn hơn là khác !

Đến đây tao thấy tạm đủ cho bản tin này rồi, tao sẽ viết tiếp trong số tới . Còn giữa mày với tao tạm gác lại đã . Tao cần phải viết về Hùng Mất Sâu (anh của ca sĩ Lính Chê Chế Linh), đá banh với tao trong tù, chưa đá đã khai bệnh !

**Bồng Sơn Bùi Bôn**  
**Urbana, Illinois**  
**Xuân 2004**





**Đại Đội A/21**(Ảnh chụp trước khi mãn khoá tháng 10/1966)



**Đại Đội B/21**(Ảnh chụp trước khi mãn khoá tháng 10/1966)



**Đại Đội C/21** (Ảnh chụp trước khi mãn khoá tháng 10/1966)



**Đại Đội D/21** (Ảnh chụp trước khi mãn khoá tháng 10/1966)

## **Bổ Túc Kỷ Yếu CSVSQ/TVBQG/K21**

# **CSVSQ Phạm Văn Thu F-21**

*Tiểu Đoàn 3 – Trung Đoàn 42 – Sư Đoàn 21 BB. Sau Trận Mậu Thân bị thong. Năm 1971-1974 về học Trường Quốc Gia Hành Chánh. Tốt nghiệp nhận nhiệm sở ở Kiến Tường. Được bổ nhiệm làm Phó Quận Tuyên Bình cho đến ngày bị đưa vào trại cải tạo được 7 tháng được về nhà.*

*Vượt biên name 1979 đến đảo Pulau Galang 1 năm. Đến Mỹ ngày 6/3/1980. Hiện nay gia đình cư ngụ tại Pennsylvania. Vợ tên Tiêu Ngọc Ngôn, có 4 con, 3 trai 1 gái, 4 cháu nội.*

*Con trai trưởng: Phạm Ngọc Toàn tốt nghiệp Kỹ Sư Điện, hiện đang làm việc tại Bộ Thương Mại, Washington, DC.*

*Con gái Phạm Ngọc Thu Duyên, tốt nghiệp Physical Therapy làm việc tại Pennsylvania.*

*Con trai kế Phạm Ngọc Phát, tốt nghiệp Kiến Trúc Sư, đang làm việc tại Washington, DC.*

*Con trai út Phạm Ngọc Tài, tốt nghiệp Law Penn State College, hiện đang làm việc tại Bộ Ngoại Giao, Washington, DC.*



# Phiếm Không Tựa



**Nguyễn Văn Trung E-21**

-- Reng, reng, reng

-- Alô – Trung đây tôi nghe !

-- Alô – Trung hả, anh biết ai đây không ?

Ngừng một giây, tôi nghiệm lại giọng nói này thì quen lắm!

Trước đây chừng một tiếng đồng hồ cũng có một anh bạn gọi đến và hỏi :

-- Trung hả – Trung 21 ĐàLạt phải không ? Trung mày biết tao là ai chưa, mày có nhớ tao không ?

Anh ta nói một hơi, tôi chưa kịp trả lời . Tôi nghĩ trong đầu, giọng nói này tôi chưa nghe qua lần nào . Tôi trả lời :

-- Anh ơi! Tôi thật tình không nhớ ra anh !

Anh ta trả lời :

-- Tao là Bông đây, ở chung trại Thanh Cẩm với mày cũng cùng chung trong đội xây dựng – có nhớ chưa ?

Nhắc đến trại Thanh Cẩm, tôi lại quay về dĩ vãng. Mà dĩ vãng này, tôi muốn quên nó đi, vì dĩ vãng đau khổ, một dĩ vãng mất mát cuộc đời tôi quá nhiều! Tôi trả lời anh :

-- Đội xây dựng tôi không nhớ hết – Dường như là trong đội xây dựng không có ai tên Bông !

Nói vừa xong, cũng sợ anh ta buồn, rủi ro anh có ở trong đội xây dựng mà mình bảo không, thì rõ là phiến, nên tôi chữa lại :

-- Bây giờ già rồi, có phần hay quên, xin lỗi nhe, nhắc lại kỹ hơn chút nữa thì có thể nhớ !

Năm 1983 từ trại Thanh Cẩm này tôi được cầm giấy ra trại để về miền Nam sum hợp với gia đình. Gọi đó là đặc ân khoan hồng của cách mạng – Đó là ngày cuối của tháng 12 năm 1983 .

Cán bộ dẫn từng đợt những anh cải tạo mà trước đây có gửi những đồ quý giá như nhẫn vàng, cà rá, dây chuyền, đồng hồ đeo tay ... đi lên bộ chỉ huy nhận lại những vật đã gửi từ ngày nhập trại .

Tôi thấy chúng nó ghi :

Có nhận một chiếc nhẫn màu vàng – Đây là câu văn ghi chung chung, có tính toán trước, để đánh lộn con đen .

Ba chúng tôi gồm có : Quý, Bằng và tôi được một cán bộ hướng dẫn lên Bộ chỉ huy để nhận lại những món quý giá này . Anh Quý được gọi trước, vào để nhận chiếc cà rá mà anh gởi cách đây 8 năm.

Ngồi ở băng ghế ngoài, thấy anh ta cầm chiếc cà rá mà cứ lật qua lật lại, đeo vô rồi lại lột ra ...  
Quý buông miệng nói :

-- Chiếc này không phải của tôi cán bộ, chiếc này nhẹ và rộng quá !

Cán bộ trả lời :

-- Bây giờ anh mất cân thì nó phải rộng chứ !

Anh Quý đáp lại:

-- Không phải chiếc này cán bộ !

Anh cán bộ đứng phất dậy :

-- Thế anh chắc chắn không phải của anh à ?

-- Dạ không phải cán bộ !

-- Vậy anh ra ngoài ngồi, sẽ có cán bộ dẫn anh vào trại, lúc nào rảnh, chúng tôi sẽ điện lên trên tìm chiếc nhẫn của anh, ra ngoài đi !

Anh Quý tiu nghỉ đi ra .

Anh Bằng vào nhận đồ . Anh cán bộ đưa cho anh Bằng một sợi dây chuyền màu vàng. Anh Bằng cầm trên tay rồi sang sợi dây chuyền từ tay này qua tay kia – có lẽ anh đang đo trọng lượng sợi dây chuyền. Bằng mân mê một hồi, anh ta định nói gì đó, mặt cau lại có vẻ suy nghĩ lung lăm . Sau đó anh buột nói :

-- Thôi được cán bộ, cái nào cũng được – Cám ơn cán bộ nhiều !

Thế là cán bộ đưa cuốn sổ cho anh Bằng ký tên, và ký tên nhận giấy ra trại .

-- Anh Trung vào đi !

Tôi bước vào và lịch sự :

-- Chào cán bộ !

-- Anh trước đây có gởi chiếc đồng hồ phải không ?

-- Dạ phải !

-- Anh nhận và ký tên vào đây .

Nhìn chiếc đồng hồ này, tôi biết chắc nó không phải của tôi, vì trước 30 tháng 4 mấy tháng, tôi cùng các bạn ăn cơm ở nhà hàng Đại La Thiên, tôi vào phòng rửa tay, vì muốn rửa tay kỹ nên cởi chiếc đồng hồ để trên sink, lúc đi ra thì quên mất , về đến nhà mới biết quên đồng hồ ! Tôi trở lại và hỏi vài nhân viên, nhưng đều trả lời là không thấy, thôi đành về vậy !

Nhân ngày sinh nhật tôi, vợ tôi cùng tôi đi mua chiếc đồng hồ khác, chính tôi lựa mãi mới chọn được cái Sheiko five này, vừa thanh lịch, vừa đẹp và vừa ý – Đeo được mới mấy tháng thì tháo ra gởi cho tụi cán bộ khi trình diện học tập . Tôi không bao giờ quên hình thù nó , dù rằng đã 8 năm qua . Giờ đây cầm trên tay chiếc đồng hồ si-cút, nhận làm gì thứ giả này, chỉ cần bản thân này về với vợ con sớm ngày nào hay ngày đó là tốt rồi . Nếu tôi nói không phải thì hẳn bảo ra ngoài ngồi chờ có cán bộ dẫn về trại mà trên tay không có giấy ra trại thì buồn lắm ! Tôi bảo :

-- Bây giờ tôi không cần nó nữa cán bộ! Tôi tặng cán bộ để làm kỷ niệm .

-- Anh ký vào đây – Giấy ra trại đây !

Tôi cầm giấy ra trại đi ra cửa, vừa đi vừa đọc coi nó ghi những gì – câu cuối cùng nó ghi : “Về địa phương trình diện và quản chế 1 năm” .

Tôi ra cửa bước xuống tam cấp, đi một mạch về trại, quên mất tên cán bộ đã dẫn tôi lên . Nhìn ra phía sau, tôi chẳng thấy hấn đâu – Tôi bước nhanh hơn như sợ chúng nó kêu lại và giữ lại giấy ra trại !

Vào đến cổng, tên gác cổng, hấn ta lên tiếng:

-- Hai ngày nữa về Nam rồi nhé ! Còn đồ ăn gì không ? Tôi vào lấy một ít nhé . Nhớ giữ lại cho tôi cái gô .

-- Thưa cán bộ, tôi chẳng có gì cả, còn một ít đồ tôi đã cho lại bạn cùng phòng hết rồi!

-- Vào đi, rõ khốn !

Chúng tôi 20 đứa, được vác đồ qua một lán khác. Một số bạn vội viết vài hàng nhét vào balô để nhắn tin về nhà, một số nhắn tin bằng miệng .

Lần đầu tiên, sau 8 năm ở trại cải tạo, cửa đêm nay không khóa, chúng tôi nói chuyện huyên thuyên. Một vài tên công an và một vài tên cán bộ, lần lượt hết tên này đến tên khác xuống thăm và chúc mừng. Thật ra chúng nó xuống để sơ muối ! Nhứt là lon guigo, chúng nó gọi là lon “gô” – Lon gô rất quý ở miền Bắc, chúng nó xin để đựng nước trà, giống như trong Nam mình đựng nước trà vào bình tích vậy . Chúng nó may chung quanh lon gô nhiều lớp vải để giữ ấm nước trà . Khi có khách sang chúng đãi bằng trà gô, khách thường đãi bằng trà ấm ( trà nấu trong cái ấm, lọ nổi đen thui, chế vào chén mời khách – Còn trà gô là trà được nấu trong ấm, sau đó chế vào lon gô, đậy nắp lại, đặt trên bàn, rồi chế vào chén )

-- Mời Bác xơi trà gô ạ ! – Nó lịch sự, có vẻ văn minh hơn trà ấm !

Đêm nay, một đêm của tự do, một đêm của phóng khoáng – một đêm trò chuyện thật tự nhiên mà không cần lo sợ mấy thằng an-ten.

-- Câu chuyện đôi khi cũng bị đứt quãng và trở lại sự im lặng vì có một hay hai tên cán bộ vào phòng.

Đứa nào cũng suy nghĩ miên man, và suy nghĩ về vợ con của mình sắp gặp trong trong vài ngày tới .

Một đứa hỏi :

-- Ê mày! Về đến nhà mày làm gì đầu tiên ?

Thằng Bảo trả lời :” Tao hả ? Tao về, việc đầu tiên của tao, là tao và vợ tao làm ăn trước cái đã, 8 năm rồi mày !”

Một thằng chêm vô :

-- Nó sét dữ lắm nghe mày, thông nòng nè nhẹ, nhớ đấy !”

-- Còn thằng Quang, sao mày ?

-- Tao thì ôm con tao hun cho đã, tao nhớ nó quá! Lúc tao đi nó mới đi lững chững , bập bẹ thôi .

Quang không có thăm nuôi, không biết vợ anh còn chung thủy không ? hay quá đói nuôi con không nổi, lấy cán bộ để có miếng ăn mà nuôi con – Tôi nghĩ anh ta không hình dung được con bé đi lững chững ; bây giờ đã 9 tuổi hình thù ra sao ? Có lẽ anh vẫn nghĩ con bé vẫn còn nhỏ khi anh ra đi !

-- Hảo, sao mày ?

-- Tao chưa về nhà ngay, mà kêu xe ôm đi thẳng đến Lý Thái Tổ ăn một tô phở xe lửa cho đã rồi hẳn về nhà .

Ngày hôm sau, chúng tôi được xe GMC, xe của VNCH ngày trước chúng lấy đem ra miền Bắc sử dụng – Xe chở chúng tôi đến ga xe lửa Thanh Hóa .

Tàu chạy được hơn một tiếng đồng hồ, tôi cởi bộ đồ tù ra, thay bộ civil, áo trắng đã đổi thành màu vàng, nếp nhăn của áo chẳng đủ cho thẳng được! Tôi quăng bộ đồ tù qua cửa toa tàu và hứa trong đầu : “Tao trả mầy lại miền Bắc và quên hết những gì ở trại tù! Mình sẽ làm lại từ đầu !”.

Có lẽ hứa như vậy, mà bây giờ trí tôi kém cõi có cái nhớ, có cái không, bạn cùng phòng ở chung bao nhiêu năm cũng không nhớ nổi .

Trong toa tàu, tôi không thấy anh Quý về chung với chúng tôi, có lẽ anh đi một chuyến nào khác, hoặc còn ở lại để chờ nhận chiếc cà rá.

Hai ngày sau, tôi từ Bình Triệu đi xe ôm về nhà vào lúc 11 giờ 20 phút đêm .

Một đêm kỳ diệu và hạnh phúc tuyệt vời . Một số bà con nghe được tin tôi về, dù khuya cũng chạy qua nhà để thăm, có kẻ nhìn tôi với tấm thân tàn tạ đã bật khóc – Vợ tôi cũng khóc, các con tôi cũng khóc ... Sau hơn một tiếng đồng hồ hội ngộ, cha vợ tôi lên tiếng :

-- Cám ơn quý chị, quý cháu đến thăm con tôi. Nó mới về chắc mệt, xin cho nó ngủ . Ngày mai mời quý anh chị , các cháu qua ăn chén cơm mừng con tôi về lành lặn. Ông già vợ tôi điệu nghệ thiệt, hiểu ý của con rể quá mức . Một đêm thật tuyệt vời ! ...

\*

Tôi trả lời anh bạn :

-- Tôi nhớ đội xây dựng đâu có ai tên Bông !?

-- Tao là Nguyễn văn Tiếng, tự Tiếng Bông đây, Tiếng cắt kè, Tiếng Bông nhớ chưa ?

-- À , tôi nhớ ra rồi !

Trong đầu tôi lại quay về 28 năm trước. Tiếng Bông, bông đây có nghĩa là mình anh đây lang beng, đây từ cổ, từ ngực xuống háng, xuống chun, trừ cái mặt là không bị lang beng. Mỗi lần đi lao động về, cán bộ cho xuống sông tắm, từ già cho tới trẻ đều trưởng như nhộng , xuống tắm và lên tự nhiên, rất tự nhiên ...Cho nên nếu ai có đầu óc nghiên cứu và vẽ lại từng người thì thấy đủ loại: kẻ dài, kẻ ngắn, kẻ trắng, kẻ đen, kẻ cong, kẻ quặp, ... thôi thì đủ loại !

Lúc xuống sông, tôi tìm dáo dác để kiếm Tiếng Bông tắm ở khoảng nào, tôi xuống và đứng trên nguồn nước vì sợ chất gột rửa của anh ta mà dính vào người tôi thì trở thành Trung “Bông” thì khốn !

-- Tiếng, bây giờ anh ở đâu ?

-- Ở Seatle . Ở đây có 10 thằng Thanh Cẩm ...

Anh ta nhắc một lô tên, tôi trả lời :

-- Ừ nhớ ... À nhớ ...

Nhưng thật ra ký ức chưa hiện hình bóng một anh bạn nào cả !

-- Tụi nó bảo mấy hôm nào qua đây, từng thằng sẽ đái mầy, mỗi thằng một châu – 10 thằng mầy nhậu 10 ngày là mầy sẽ đủ đô cho cholesterol và cũng đủ nâng huyết áp mầy lên hàng cao thủ ! .

Tiếng hỏi tôi về Bùi đình Thi, tôi bảo hẳn hiện ở Santa Ana thì phải, nghe nói bị nhốt để chờ quyết định trả về VN – Nếu điều này mà các tổ chức làm được thì cũng tốt thôi . Tôi nghĩ anh ta sẽ tìm mọi cách để ở lại nước Mỹ này !

Trước đây năm 1967 hấn là trung-đội-trưởng của tôi, đại-đội 15, TĐ 4/Tr.Đ 8/ SĐ 5BB. Khi từ Hoàng Liên Sơn chuyển trại B, tôi được biên chế vào đội của hấn ( hấn làm đội-trưởng ).

Tôi nằm đầu chân với hấn, giữa là đường đi, nhà lợp bằng tre nửa đập đập, đan thành tấm rồi lợp thành mái; giường thì tre chẻ ra, đan thành tấm phen dài . Đêm ngủ đũa nào cọ quậy, trở mình thì y như rằng, thằn kếp bên hoặc ít nhất ba thằn gần đó sẽ không ngủ được, vì vạc tre nó nhúng, nó di động ...

Thì bảo tôi :

-- Ông thầy, qua đây nằm với tôi ông thầy! – Hấn bảo anh kể bên đổi chỗ cho tôi .

Những đêm liền, hai anh em tâm sự, chúng tôi nói chuyện nầy, chuyện nọ, nhất là chuyện đơn vị ngày trước, nhắc những trận đụng độ, khi tham dự hành quân Tam giác Sắt, đến trận mặt khu Hồ Bò, mặt khu An-Sơn, Phú-Khánh ... hấn ca tụng tôi là sĩ quan gan dạ, đánh giặc chưa biết thua ... Hấn nói :

-- Tôi nể ông Thầy là Sĩ-quan ĐàLạt !

Tôi rời chức vụ đại-đội-trưởng để lên nắm ban ba tiểu-đoàn , sau đó ban ba chiến-đoàn và quen hấn từ đó !

Đêm nào tôi cũng nói chuyện nầy nọ với hấn trước khi ngủ . Tôi đã lầm hấn, tôi bộc lộ những tư tưởng chắc nịch của mình và tự hào là một sĩ quan của Quân Lực VNCH .

Mười lăm ngày sau, tôi được cán bộ xuống lán kêu lên bộ chỉ huy .

-- Anh Trung đâu ?

-- Tôi đây !

-- Vác ba-lô theo tôi !

Có thằng bảo: Mấy biên chế qua đội khác rồi !

Tôi vác balô theo tên cán bộ nầy mà suy nghĩ mông lung . Khi đến bộ chỉ-huy hấn bảo tôi đứng ngoài chờ, hấn vào trong trình diện thủ-trưởng .

Một phút sau, tên trung-tá (hấn ta là trưởng trại) kêu tôi vào . Hấn cầm bảng tự-kiểm và bảng lý-lich của tôi lật qua lật lại ...

Tôi có làm bảng tự kiểm vài lần vì khi lao-động kể chuyện tục cho anh em nghe cười vui quên mệt nhọc, thằn cán bộ dẫn chúng tôi đi lao-động nó khoái nghe chuyện tục nhưng nó cũng bắt tôi làm kiểm điểm . Hấn nói :

-- Anh tốt nghiệp trường Võ Bị ĐàLạt , trường nầy dạy anh toàn cách giết người . Anh tự hào tốt nghiệp trường nầy lắm phải không ? Hồi đó anh giết chúng tôi không gớm tay, anh giết chúng tôi như giết súc vật . Đầu óc anh chưa ăn năn, chưa thấy sự khoan hồng của cách-mạng ..vân vân và vân vân ...

Tôi đứng lặng thinh, hấn lên lớp tôi có hơn nửa tiếng đồng hồ , sau đó hấn kêu một tên cán bộ khác dẫn tôi đi và nhốt vào phòng kiên giam.

Phòng kiên giam cất ở phía ngoài, được rào hai lớp rào chung quanh. Tên cán bộ bảo tôi cởi hết quần áo ra, hấn mò từ cái lai quần. Lúc đó tôi là ông Adam trước mặt nó, có mắc cỡ thì cũng chỉ tôi với nó mà thôi . Xong, hấn ra lệnh :

-- Mặc vào ! – Hấn lại ra lệnh tiếp :

-- Mở ba lô bày đồ ra ngoài !

Hấn rời và dỡ lên từng món, cuối cùng hấn tịch thu hết cả số thuốc tây tôi mang theo và mấy viên oxô nấy tôi cố giấu mỗi lần bị xét . ( Đây là 2 món mà tôi rất cần thiết nếu tôi vượt trại ) .

-- Ba lô anh để ở đây, anh vào trong nầy !

Tôi theo hấn đến chiếc giường tre, nói giường tre cho xóm chứ thực ra là tấm phen đan bằng tre, chong lên bởi 6 cây cột tre, ngang 1 mét rưỡi dài cỡ 2 mét rưỡi .

Hấn còng tôi một chân với sợi xích sắt, sợi dây xích dài từ đất lên giường tre mà không bị căng thẳng lắm, có thể xuống giường, bước hai bước đến ống tre để đi tiểu hoặc đi cầu vào ống tre .

Phòng kiên giam này tôi được hân hạnh khai trương đầu tiên, ở trong phòng kiên giam này có lẽ khoảng 6 tháng. Khi tôi được thả ra, cho đi lao động chặt tre, gốc tre cỡ bằng bắp vế, cao mút tận trời xanh.

-- Anh Trung, chỉ tiêu của anh là 7 cây, anh được đặc ân đó và phải làm cho đủ ! - Thi bảo tôi thế ! Tôi cùng với anh Đỉnh vượt qua con suối, rồi leo lên ngọn đồi trước mặt không xa lắm. Chúng tôi lựa những cây nào dễ chặt thì chặt – tre thì gốc lớn, mà con dao thì quá lụt, cắt da chưa hấn đã đứt . Chúng tôi chặt tre ngang tầm ngực, vì càng sát đất, gốc càng lớn và cứng không thể chặt được . Đang chặt thì nghe tiếng la thất thanh :

-- Cứu tôi với, cứu tôi với !

Tôi và anh Đỉnh chạy về hướng có tiếng la cầu cứu . Chúng tôi thấy cảnh thật hãi hùng, một anh bạn chặt tre, khi tre đứt rớt xuống ghim vào bắp vế của anh, anh ta không thể nào nâng cây tre và rút chân ra được . Tôi lại la cầu cứu để các bạn gần đó đến tiếp cứu – Có thêm một cặp chạy tới, ba đứa đỡ cây tre lên, một đứa đè chùn anh và rút ra . Máu tuôn ra khi cây tre rời khỏi bắp vế của anh, một đứa bịt miệng vết thương cho máu không chảy ra, riêng tôi, tôi bẻ vôi mấy mấy lá bù xích và một ít cỏ mọc gần đó đưa vào miệng nhai và đắp vào vết thương để cầm máu . Một anh bạn lệ làng xé ống quần làm băng, băng lại cho anh ta và công về trại .

Tôi cùng Đỉnh trở lại chỗ cũ để tiếp tục chặt tre . Đến 5 giờ chiều là 2 chúng tôi xong chỉ tiêu mỗi người 6 cây, riêng cây tre của tôi được đặc ân còn nằm ngoài rừng. Chặt một cây đứt lià nhưng chuyện kéo xuống cũng không phải dễ , vì ngọn và thân , cành phía trên được giữ chặt bởi dây leo . Hai đứa chúng tôi phải chặt trên 18 cây mới có được 13 cây .

Trời đổ mưa tầm tã, chúng tôi vác vừa đến cổng trại mỗi đứa được 6 cây là đúng chỉ tiêu của trại đề ra . Thi nó đứng tại cổng để tiếp thu cây . Thi bảo :

-- Anh Trung còn 1 cây nữa, đem vào đủ số mới vào lán !

Nó nhứt định không cho tôi vào trại . Tôi bảo:

-- Anh cho tụi này vào, mưa lạnh quá !

Nó bảo :

-- Đủ chỉ tiêu thì vào, không đủ chỉ tiêu thì ra chặt tiếp !

Dù tôi năn nỉ cách nào nó cũng không là không ! Tôi bảo Đỉnh :

-- Anh vào đi, để mặc tôi !

Thật ra tôi cũng chặt đủ 7 cây, nhưng còn 1 cây ở ngoài rừng. Trời tối hấn, mưa nặng hạt. Tôi đi trở ra bờ suối, Đỉnh cũng đi theo tôi . Đến bờ suối tôi thấy nước chảy siết không qua được, hai đứa chúng tôi đụt mưa dưới tàn cây một hồi rồi quay trở vào .

Cây tre dài và nặng không thể nào một người vác một cây . Nó dài quá, vác lên vai nó quật què quặt quẹo , nhúng lên nhúng xuống, khó mà vác đi trong rừng – Nếu qua suối được thì cũng chỉ hai đứa vác thêm một cây nữa mà thôi .

Tôi và Đỉnh vào tới cổng, trong đầu tôi suy nghĩ nhiều về Thi, suy nghĩ về vợ con tôi trông chờ tôi trở về nên tôi phải chịu cúi mình với nó .

Hai chúng tôi vào cổng, Thi hỏi :

-- Tre đâu ?

Tôi bảo : “Nước chảy siết quá không qua suối được !

-- Đ. M. ĐàLạt cũng sợ chết !

Cùng lúc đó có một cán bộ mặc áo mưa ra bảo :

-- Cho chúng nó vào, đóng cửa lại !

Hai đứa chúng tôi vọt lẹ vào lảng và thay quần áo , anh Quang nằm kế tôi bảo :

-- Hai khúc khoai mì của anh tôi để trong lon gỗ!

Nhìn hai khúc khoai mì bằng cườm tay nít nhỏ, dài độ 4 inches, tôi vừa mềm vừa lạnh, miệng ráng nhai khoai mì để dẫn cơn đói – Ăn hết một khúc, ăn tiếp khúc thứ nhì, tôi đã ngủ lúc nào không hay ...

Khi tiếng kiếng đánh thức buổi sáng, tôi biết được khúc khoai mì thứ hai tôi mới nhai được một phần ba !

Trong suốt thời gian ở trại này tôi luôn được bình bầu hạng chót . Thời gian sau tôi được chuyển qua trại Hà-Nam-Ninh rồi qua Vĩnh-Phú, mỗi trại tôi được hân hạnh ở kiên giam từ 3 đến 6 tháng .

Lúc sau này, trại kiên giam cố hơn, không phải làm bằng tre như mới đến . Ở Vĩnh Phú tôi thường nghe ngao bài hát:

*“Cây cuốc cong thì mình mong cho nó gãy,  
Cây cuốc gãy thì mình chẳng ra đồng  
Hồ chí Minh làm miền Nam tan nát*

*Bao nhiêu triệu gia đình đau khổ vì mi !  
Tổ Quốc ơi ! Ta yêu người mãi mãi  
Vì cuộc sống hôm nay, ta ăn độn dài dài  
Vì cuộc sống tương lai ta ăn độn bằng khoai ...”*

Nhạc của Việt Cộng, tôi không nhớ tên bài hát, tôi sửa lời lại và hát nho nhỏ một mình; một số anh nghe tôi hát cũng khoái chỉ hát theo . Tôi đặt lời thêm dài cho đủ một bài hát như :

*“Cây lúa non thì mình mong cho nó trở,  
Cây lúa trở thì mình cắt đem về,  
Cuộc sống đang vui thì miền Nam bị cướp!  
Bao vạn con người phải bỏ quê hương !  
Tổ quốc ơi, khi gông cùm đưa đến,  
Vì cuộc sống hôm nay ta ăn độn dài dài,  
Vì cuộc sống mai sau, dân ăn độn bằng khoai,  
Cây cuốc cong thì mình mong cho nó gãy,  
Cây cuốc gãy thì mình chẳng ra đồng .  
Đã chẳng có cơm, mà còn không có cá !  
Hai buổi khoai mì kéo lết đời ta !  
Tổ quốc ơi! sao dân mình quá khổ ?  
Đời không có tự do, dân cam hòng dài dài ...  
Mở miệng nói ra, đi cải tạo triển miên ...”*

Tôi cầm càn và bắt nhịp cho một số anh em hát. Một tay cầm que, một tay chỉ nhịp để hát bè . Ai nhìn tôi cũng ngỡ tôi là nhạc trưởng điều luyện – Mà giống thật !

Để được khen thưởng của cán bộ, tôi được nện 2 báng súng AK, tôi đỡ 2 báng súng này nó trúng vào bắp tay trên phía phải của tôi. Cách đây 3 tháng, rờ tôi thấy nó cứng, tôi nhờ bạn tôi ở Tampa mổ dùm, khi rạch đường dao, dùng kẹp quậy vào trong, chỉ là một khối thịt bị bầm dập cứng , không cắt được , đành may lại . Đó là dấu vết của 8 năm cải tạo .

Ngày Chủ nhật, trại cho nghỉ ngơi, đang tán dóc với các bạn, thì một cán bộ đi vào phòng, theo sau là 2 cán bộ mang súng AK. Hấn hỏi :

-- Anh Trung đâu ?

-- Tôi đây, Có gì không cán bộ ?

Hấn bảo :

-- Xách ba-lô theo tôi !

Tôi xếp chiếu, mền cột vào ba lô và đi theo hấn . Một anh bạn đứng gần, anh ta bảo :

-- Tụi tao cầu nguyện cho mày !

Một vài trường hợp mà kêu đi đột xuất như vậy là để đi châu Diêm Vương lắm !

Khi lên đến bộ chỉ-huy , có một xe Motorola đậu sẵn, trên xe có một số anh được còng chung tay với nhau ngồi sẵn ở băng xe . Tôi được một cán bộ xét đồ vật trong ba lô xong, hấn bảo tôi lên xe, tôi được ngồi bìa và tay còng chung với anh kế bên .

Bạt xe được phủ kín, gài cẩn thận, xe lăn bánh . Đi được một ngày một đêm, chúng tôi đến trại mới vào lúc khoảng 4 giờ sáng .

Cứ hai đứa được còng chung cùng nhẩy xuống xe một lượt, rồi xếp hàng đứng chờ đó.

Một anh cán bộ leo lên xe, hấn kéo một anh đang nằm ở sàn xe ra đến bìa sau xe, hấn đẩy anh cải tạo xuống đất, anh ta rớt từ sàn xe xuống đất với tiếng la đau đớn ... Anh ta được còng cả hai tay và hai chân luôn . Tôi thấy chúng kéo anh ta vào gần tam cấp của dãy nhà bộ chỉ-huy . Một số mục công an từ trong đi ra tru tréo, chửi bới, mạ lỵ . Có một mục đứng trên tam cấp, nhẩy xuống chân dậm vào đầu anh, chẳng may phần sau của guốc cao gót nhấn trúng vào mắt anh ta. Anh la với tiếng la hãi hùng, cùng lúc đó một số cán bộ quát và kè chúng tôi đi về hướng trại .

Trong hàng vừa đi, tôi vừa nghe tiếng khóc !  
Có tiếng nói : “Minh bỏ xác đây rồi !”

Vào cổng, chúng tôi được dẫn lên những bậc tam cấp xây bằng ciment và rồi tôi cũng được ở trong phòng đặc biệt , lại tiếp tục được còng !

Phòng kiên giam ở trại này được xây ở trên đỉnh đồi, phía dưới là 2 dãy nhà để cải tạo ở và lao động, giữa là hội-trường .

Trên đỉnh đồi này có rất nhiều phòng kiên giam, tôi ở một trong các dãy phòng kiên giam. Phòng kiên giam vách xây bằng đá, nóc đổ bê tông chắc chắn, có một cửa sổ nhỏ phía trên cao . Nằm trên bệ ciment lạnh thấu xương nếu là mùa đông, mùa hè thì nóng chảy mỡ – mà có mỡ đâu mà chảy, mồ hôi lênh láng. Phòng thiếu ánh sáng và thiếu không khí .

Nhốt ở trại kiên giam Thanh Cẩm, nếu không có tư tưởng cứng rắn, không có sức chịu đựng, không luyện tập thân thể thì vài tháng bỏ xác như chơi ! Tôi không biết có trại nào có phòng kiên giam hơn trại Thanh Cẩm này không ? Tôi nghĩ đây là đáy địa ngục rồi !

Sáu tháng sau tôi được thả ra và biên chế vào đội rau xanh. Lúc này thân thể tôi ốm yếu ghê ! Chân trái bị tê, cườm chân có khoen đó là dấu vết của cùm, đi không vững ! May mà được biên chế vào đội rau xanh (đội này toàn những anh lớn tuổi, bệnh hoạn, đi không nổi) Tôi là người thuộc loại trẻ trong đội này !

Vài tháng sau sức khỏe tôi có lên đôi chút, nhờ mỗi ngày đi ngang qua chuồng heo, chờ lúc cán bộ không để ý, tôi vọt lẹ đến hàng rào chuồng, nhặt vôi vài cọng rau muống, hoặc rau rền sống, gia khú đế, heo nó chê nó ủi ra ngoài, trộn lẫn với cứt heo !

Sau một thời gian ở đội rau xanh này, tôi lại được biên chế vào đội xây dựng – Lúc này Bùi đình Thi làm trật tự trưởng, thay thế anh Thắng được về đoàn tụ với gia đình .

Anh Phát làm trật tự phó .

Số chưa chết, dù thế nào cũng không chết, trời chưa cho tôi chết, mà còn cho tôi đi máy bay cùng với vợ con qua Mỹ theo diện H.O.

– Hiện tôi định cư ở Florida này 10 năm chẵn, mà trước đó trừ 8 năm cải tạo, tôi sống với chúng nó cũng 10 năm. Ôi bao nhiêu là ê chề, bao nhiêu là vất vả, nghèo đói, nhục nhã ...

Mười tám năm sống dưới gông cùm, tiếc tuổi xuân, tiếc cuộc đời đang lên, độ tuổi đầy nhựa sống, tuổi hăng say của cuộc đời. Bây giờ chỉ chờ ngày về hưu để sống trong an nhàn mà thôi!

Khi nghe giọng nói phía đầu giây bên kia, giọng Bắc kỳ tôi biết ngay là ai rồi! Tôi trả lời:

-- Duật phải không?

-- Sao biết hay quá vậy?

-- Anh Đại-diện ơi! Anh mà tôi không nhập tâm để nhận giọng nói của anh thì có nước chảy mây vòng Vũ đình trường!

-- Vậy thì giỏi lắm! Mình vừa nói chuyện với Lâu đây, và chia buồn cùng Lâu về nhạc-mẫu của Lâu vừa từ trần ở Nha-Trang VN – Toa cho “moi” dữ kiện để lên Bản-Tin kỳ này nhé!

-- OK!

-- Nè! Kỳ này anh em dứt khoát về Florida để tắm biển đó – Nghe nói bên đó có một bãi tắm khóa thân phải không?

Tôi không trả lời có hay không có mà tôi nói:

-- Duật ơi! Không được đâu, tụi này có ba móng mà khả năng lại kém cỏi. Lâu thì lúc này sức khoẻ có vẻ yếu hơn 28 năm trước, từ chuyện này chuyện kia, Lâu hơi chậm chạp! Còn Phước thì lo chuyện làm ăn, đâu có rảnh. Còn tôi thì anh biết rồi, chẳng biết gì cả, dốt ngu cu đen!

-- Tụi tớ sẽ giúp cho!

-- Biết vậy, dù được giúp nhưng ở đây phải là cột cái, có cột cái mới có rui mè chớ, hơn nữa Florida ở trong nước Mỹ, anh em gặp nhau khi nào mà không được. Có những chỗ xa như Úc, Canada, Pháp .. Tại sao mình không bầu cho các anh ở Úc, Pháp, Canada để mình được du lịch đến đó khi mình chưa chống gậy và ngồi xe lăn! Nay sức khỏe còn tương đối, ngồi máy bay qua vài chặng đường với 15, hay 20 tiếng đồng hồ vẫn chịu đựng được, chứ sau này yếu hơn, mệt hơn đi xa không được thì làm sao biết được Úc, Pháp, Canada ...? Còn Florida chỉ có từ 2 đến 3 giờ bay, thì dù có yếu hơn bây giờ vẫn đến được dễ dàng!

-- Thôi đừng từ chối, tụi moi tính rồi, phải là Florida thôi!

-- Không được! – Tôi chống chế thêm thì anh ta bảo:

-- Thôi! Xin thăm bà xã toa và các con toa nhé! Hẹn tháng 9 năm 2004 – Bai!

Tôi ngồi thừ ra mà tiếc cuộc trò chuyện không đạt kết quả theo ý mình. Tôi nghĩ anh Đại-diện nhấp thử ý kiến mà thôi, chứ thật ra vài tiểu bang khác có nhiều anh rất năng nổ.

Nhớ lại gần 2 năm trước, Trần quang Duật đắc cử, khi tấm phiếu bầu cuối cùng đưa anh Duật đắc cử chức Đại-diện, thì 2 con gái anh Duật vỗ tay thật lớn và nói “Ba Duật thắng rồi!”, còn bà xã mất lệ cay cay, nửa mừng nửa lo sợ công việc ngày mai không biết phu nhân có kham nổi không! Duật đã đứng trước anh em ứng khẩu cảm ơn anh em rất lưu loát và hứa làm tốt việc các anh giao.

Mà Duật làm tốt thật. Mấy Bản Tin vừa qua đủ chứng minh sự sốt sắng của cả gia đình anh, cộng thêm tài năng nổ, liên lạc chặt chẽ với các anh em, văn viết hay, nhớ dai dí dỏm. Đó là tài

năng của Trần quang Duật không ai chối cãi được .

Khi anh phát biểu, anh có nhận thức ngay. Đó thấy không, một phiếu của tao đâu sai. Thằng này có khả năng mà, giọng lưu loát, ứng khẩu thành văn. Washington DC hứa hẹn ngày qui tụ anh em thật đông, sẽ đông hơn mọi khi và một chương trình tham quan đặc sắc !

Vậy thì tôi có một phiếu bầu lưu nhiệm ban đại-  
diện WDC – Để 2006, với đề tài mới, một số  
mục tham quan mới mà lần này không sao chúng  
ta thăm quan hết được !

Mong lắm.



## ***Nếu Em Có Về***

**Trần Như Xuyên**

*Nếu Mai em có về nơi đó  
hỏi hộ dùm anh những con đường  
còn dấu chân xưa  
đầy ấp yêu thương  
hay những mùa đông đã làm phai nhạt?  
Hỏi dùm anh Đà Lạt  
Những người xưa ấy nay đâu  
Có thể từ rất lâu  
không một ai trở lại  
bởi người mãi mỗi mòn nơi quan ải*

*Thăm dùm anh thung lũng tình yêu  
giờ có được bao nhiêu ?  
những người yêu nhau thành thật  
tất cả đều đã mất  
như anh mất em yêu thương*

*Bạn bè ta  
giờ mỗi đứa một phương  
đã cùng mất nhau tất cả  
Em thấy đấy  
làm gì còn mùa hạ  
để Mimosa nở vôi nở vàng  
để anh rất đổi bàng hoàng  
khi lần đầu tiên  
thấy em qua từng buổi sáng  
thế đấy em,  
tại lòng mình lãng mạn  
chỉ vu vơ rồi làm bộ dăm chiêu  
giờ thì ở đây, mỗi sáng, mỗi chiều  
vật vờ làm thân cây cỏ*

*Vậy mai em có về nơi đó  
thăm dùm anh bạn bè  
những người nằm xuống tự năm kia  
khi tóc còn xanh  
khi nụ cười còn rạng rỡ  
nhờ em xin lỗi hộ  
cho những người còn ở lại đây  
ta như một cái cây  
lá còn trên cành, lá bay theo gió  
Nếu mai em có về nơi đó  
thấp nén nhang dùm  
cho bạn bè xưa.*